

תוכן עניינים

כרך ראשון

חלק א': עקרונות יסוד בדיני הנזיקין	1
שער א': תכליתם התרופתית של דיני הנזיקין	1
פרק א': תכליתם של דיני הנזיקין	1
פרק ב': תכלית תרופתית - אבחנה בין דיני הנזיקין לדין הפלילי	3
שער ב': עיקרון השבת המצב לקדמותו	5
פרק א': מבוא	5
פרק ב': יישום העיקרון על תאונה בה הנפגע קטין	7
פרק ג': עיקרון "השבת המצב לקדמותו" ותקנת הציבור	9
שער ג': גרם נזק באשם (סעיף 64 לפקודת הנזיקין) והקשר	11
הסיבתי	11
פרק א': כללי	11
פרק ב': תחולתו של סעיף 64 לפקודת הנזיקין	13
פרק ג': כללי הסיבתיות	15
פרק ד': אשם - אחריות המזיק כלפי הניזוק, הבאה לידי ביטוי	17
במעשהו או מחדלו של אדם	17
1. כללי	17
2. קשר סיבתי בין מעשהו של המזיק לקרות הנזק. "ורואים אדם כמי	
שגרם לנזק באשמו, אם היה האשם הסיבה או אחת הסיבות	
לנזק"	17
פרק ה': דרכי איתור וקביעת הקשר הסיבתי	19
1. התנהגות התובע	19
2. הפעלת עיקרון ה"גולגולת הדקה"	19
3. פסיקה לפי הסתברות	20
4. "סיבתיות עימומה" - הכל או לא כלום או גישת הערכה	20
הסתברותית?	20
5. הקשר הסיבתי וטענת ההתיישנות	22
פרק ו': הקשר הסיבתי - שתי רמות הבדיקה	23
1. קשר סיבתי-עובדתי	23
2. הקשר הסיבתי-המשפטי	24
פרק ז': המבחנים החלופיים לקביעת הסיבה המכרעת	25
1. מבחן הצפיות	25
2. מבחן הסיכון	25
3. מבחן השכל הישר	26

4.	מבחן של אומדן שיפוטי	26
פרק ח': הגורמים המנתקים את הקשר הסיבתי	27	
1.	כללי	27
2.	החריגים לאשם המופיעים בסעיף 64 לפקודה	27
3.	כוח עליון - סעיף 64(1) לפקודה	27
4.	גורם מתערב זר - סעיף 64(2) לפקודה	27
4.1.	כללי	27
4.2.	גורם זר מתערב - הסיבה המכרעת לנזק	29
4.3.	גורם זר מתערב במקרה של התאבדות הניזוק	30
שער ד': התנהגות התובע - אשם תורם וחובת הקטנת הנזק..	31	
פרק א': כללי	31	
פרק ב': התנהגות התובע	33	
1.	כללי	33
2.	חובת זהירות פיזית וחובת זהירות נורמטיבית	33
פרק ג': התנהגות התובע - מהי התנהגות התורמת לקרות הנזק - סעיף 65 לפקודה	39	
1.	כללי	39
2.	החלת סעיף 65 לפקודה על תביעות בגין הוצאת לשון הרע	40
3.	החלת סעיף 65 לפקודה לעניין אחריות בגרימת נזקי גוף	42
פרק ד': התנהגות התובע - סעיף 66 לפקודה	45	
פרק ה': אשם של פלוני - סעיף 67 לפקודה	47	
פרק ו': אשם תורם - סעיפים 68-70 לפקודה	49	
1.	הדין	49
2.	מהו "אשם תורם"?	49
3.	אשם תורם אינו יוצר עילת תביעה כשלעצמו	50
4.	המדד לאשם התורם	50
5.	מבחנים לבדיקת אשם תורם	52
פרק ז': חובת הקטנת הנזק	55	
1.	כללי	55
2.	נטל ההוכחה	58
פרק ח': ריחוק הנזק ועיקרון הגולגולת הדקה - סעיף 76 לפקודה	63	
1.	כללי	63
2.	קשר סיבתי	64
פרק ט': חלוקת האחריות בין מספר מזיקים	65	
שער ה': סדרי דין וראיות בתביעות בשל נזקי גוף	69	
פרק א': הדין	69	
פרק ב': כללי	71	
פרק ג': התערבות בית-משפט של ערעור בשומת הנזק	73	
1.	כללי	73

2.	התערבות ערכאת הערעור - שאלות מקצועיות וחוות-דעת מומחה	75
3.	התערבות ערכאת הערעור בסכום הפיצוי - נזיקין	75
4.	התערבות ערכאת הערעור - "אשם תורם"	77
חלק ב': קשת הדינים החולשת על תביעות הפיצויים בשל		
נזק גוף - פיצויים על-פי פקודת הנזיקין והחוק לתיקון		
דיני הנזיקין (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964..... 79		
79	פרק א': מבוא	79
81	פרק ב': החוק לתיקון דיני הנזיקין (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964	81
81	1. הדין	81
82	2. כללי	82
85	פרק ג': פקודת הנזיקין	85
פרק ד': פיצויים על-פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975..... 87		
87	1. הדין	87
87	1.1 חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975	87
103	1.2 תקנות הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון), התשל"ו-1976	103
104	2. כללי	104
105	3. פסיקת הפיצוי על-פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים מול פקודת הנזיקין	105
105	4. עיקרון "ייחוד העילה"	105
פרק ה': חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981..... 113		
113	1. בירור חבותו של המבטח - סעיף 23 לחוק חוזה ביטוח	113
117	2. תחלופ - סעיף 62 לחוק חוזה ביטוח	117
121	פרק ו': חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994	121
123	פרק ז': חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התש"ל-1970	123
חלק ג': סיווג כללי של סוגי פיצוי - מושגי יסוד 125		
שער א': סוגי פיצוי 125		
125	פרק א': מטרת פיצוי הניזוק	125
125	1. כללי	125
126	2. ה"גישה האינדיבידואלית" והגישה ה"תעריפית"	126
129	פרק ב': פיצויים נומינאליים	129
131	פרק ג': פיצויים לבז	131
133	פרק ד': פיצויים עונשיים	133
133	1. כללי	133
134	2. פיצויים עונשיים - אימתי?	134
135	3. פסיקת פיצויים עונשיים בפועל	135

137	פרק ה': פיצויים מוגברים
139	פרק ו': פיצויים ללא הוכחת נזק
141	שער ב': מאפייני הפיצוי
141	פרק א': פיצוי אובייקטיבי או סובייקטיבי
147	פרק ב': פיצוי מפורט או גלובאלי
149	פרק ג': נזק של ממון ונזק שאינו ממוני
151	פרק ד': נזק מיוחד ונזק כללי
151	1. כללי
152	2. "נזק מיוחד"
152	3. "נזק כללי"
152	4. על האבחנה בין "נזק מיוחד" ל"נזק כללי"
155	חלק ד': שומת הנזק
155	שער א': שומת הנזק - עקרונות כלליים
155	פרק א': מבוא
	פרק ב': עיקרים בהפעלת שיקול-דעת בית-המשפט בפסיקת פיצויים
157	1. כללי
157	2. מאזן ההסתברות
157	3. אומדנת שיעור הפיצוי - כלי חריג
162	4. תביעות בגין פגיעה בקניין רוחני וחובת הצגת ראיות כבסיס לאומדן
163	5. כללי היגיון המעוגנים בנסיון החיים
165	שער ב': חישוב הנזק - עקרונות כלליים
165	פרק א': חישוב אריתמטי
167	פרק ב': אומדנה להשלמת החסר
169	פרק ג': סוגיית העמימות הסיבתית
173	חלק ה': הפיצוי בשל נזק כללי
173	שער א': הפסד השתכרות בעתיד - כללי
173	פרק א': מבוא
	פרק ב': הספקולציה היא קושי מובנה בפסיקת פיצויים בגין נזקי עתיד
175	פרק ג': הפסד השתכרות ופסיקת פיצוי גלובלי
177	שער ב': אובדן כושר השתכרות - דרכי חישוב
179	פרק א': כללי
181	פרק ב': דרך חישוב אובדן כושר השתכרות
183	פרק ג': נכות רפואית ונכות התפקודית

פרק ד': נכות תפקודית תעסוקתית ונכות תפקודית בחיי היום-יום של הנפגע	189
1. בית-המשפט ישתמש באחוז הנכות הרפואית כמודד להפסד כושר ההשתכרות במקרים בהם הנכות הרפואית משקפת גם את מידת הפגיעה בכושר התיפקוד של התובע.	189
2. בהיעדר נתונים אחרים אחוז הנכות הרפואית ישמש מודד בקביעת הפסד ההשתכרות של תובע.	190
3. דוגמאות לחישוב הפסד ההשתכרות והנכות התפקודית	191
3.1 פועל בניין - נכותו התפקודית של המערער על 70%, בין היתר, בהתחשב בכך שהנכות האורתופדית המשוקללת עומדת על 61% - פיצוי כולל 2,430,800 ש"ח, סכום שנבלע בסכום המהוון של קצבאות המל"ל בסך של 3,198,715 ש"ח - פיצוי 25% מסכום הנזק, סך של 607,700 ש"ח - ערעור על החלטת בית-המשפט קמא - החמצת תקופת התיישנות על-ידי המל"ל אינה צריכה לפגוע בניזוק - עזרת צד ג'.	191
3.2 טכנאי לתיקון מכשירים סולריים - נכויות שונות - נכות תפקודית 42% - ערעור על הנפקות של קביעת הנכות התפקודית.	192
3.3 רתך - נכות תפקודית אורתופדית 56% - פיצוי כולל 1,354,000 ש"ח, ובניכוי כ- 978,000 ש"ח תקבולי מל"ל בסך של כ- 377,000 ש"ח בתוספת של 120,000 ש"ח - ערעור על כל ראשי הנזק - קבלת ערעור על גובה הפסד ההשתכרות.	193
3.4 נהג מנופאי - ערעור על גובה הנכות התפקודית והעמדת בסיס השכר.	194
3.5 ברמן - נכות הרפואית הינה אך 33.5%, גריעה של 50% מכושר ההשתכרות - פיצוי כולל לאחר ניכויים 1,042,911 ש"ח - פגיעת ראש ושברים.	195
3.6 לוחם אש - נכות משוקללת 59% - נכות תפקודית 60% - פיצוי כולל 2,516,178 ש"ח לאחר ניכוי - רגל ימין מרוסקת.	196
3.7 מורה - נכות רפואית - 20%, נכות תפקודית ושיעור הגריעה בשכר - 30%, פיצוי כולל: סה"כ 1,604,250 ש"ח - חוסר תחושה ברגל שמאל.	197
3.8 עובד בחברת שיפוצים - נכות תפקודית 36% - שבר מרוסק בשליש הפרוקסימלי.	197
3.9 בעל מאפיה - נכותו התפקודית ורפואית 75% - פיצוי כולל לפני ניכויים וקנאביס 3,687,000 ש"ח - שבר בברך הימנית.	198
3.10 עורך-דין - נכותו רפואית 40%. הפגיעה התפקודית 15% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,721,000 ש"ח - פגיעות אוטופדיות שונות.	199

3.11 חוקר פרטי - נכותו התפקודית של התובע ושיעור הגריעה בשכרו 60% - פיצוי כולל 1,590,100 ש"ח (אורטופדית, נפשית ונאורולוגית) - חבלה בעמוד שדרה צווארי ומותני - פגיעה נפשית.....	200
3.12 טפסן - נכות רפואית ותפקודית 38% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,218,051 ש"ח - שבר בזיזי החוליות.....	200
3.13 נכות רפואית 72% - עובד במפעל - פיצוי כולל לפני ניכוי 4,444,387 ש"ח - שבר בירך.....	201
3.14 נהג משאית מנוף - נכות תפקודית 55% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,397,246 ש"ח - שברים ברגל שמאל והתקפי חרדה.....	202
3.15 פועל בעבודות ברזל - נכותו הרפואית 48.7%, נכותו תפקודית משוקללת 40% - שווה בלתי-חוקי - שברים.....	203
3.16 עובד מפעל - נכות הרפואית והתפקודית של התובע על 30% - פיצוי כולל 1,058,720 ש"ח - שבר מרוסק של עצם הירך.....	204
3.17 מאבטח - נכות רפואית משוקללת 60%, נכותו תפקודית ושיעור הגריעה מכוסר השתכרות 50% - חבלה בראש.....	205
3.18 עובד ברכב פינוי אשפה - נכות תפקודית 10% - ערעור על גובה הנזק - השתכרות לעתיד והפסדי פנסיה.....	206
3.19 נכות רפואית ותפקודית 19% - פיצוי כולל לפני ניכויים 619,700 ש"ח - נהג מונית - פגיעה אורתופדית.....	207
3.20 נכותו הרפואית הצמיחה - 60%, נכותו התיפקודית ל- 75% - עובד במיון פסולת - פיצוי כולל לפני ניכויים 2,795,603 ש"ח - היעדר תיפקוד של היד הדומיננטית מתחת למרפק.....	207
3.21 נהג משאית - נכות תפקודית 7.5% - פיצוי כולל לפני ניכוי 229,477 ש"ח - הגבלה בתנועות הצוואר.....	208
3.22 נכות רפואית משוקללת 7.5%, נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל 85,768 ש"ח - תפקיד ניהולי - אדמיניסטרטיבי במפעל - מגבלות בצוואר.....	209
3.23 עובדת משק בית - נכות רפואית 10%, נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל לאחר ניכוי מלל 273,000 ש"ח - כאבי גב תחתון.....	209
3.24 נכות רפואית ותפקודית 3.9% - פיצוי כולל 46,800 ש"ח - אברך - פגיעה בצוואר.....	210
3.25 כוח עזר בבית-החולים - נכות רפואית 27.1%, נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל לפני ניכוי מלל 557,823 ש"ח - כאבים בגב התחתון.....	211
3.26 תכשיטן עצמאי - נכות רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 112,500 ש"ח - קטיעת רגל.....	211
3.27 נכות משוקללת 19%, נכות תפקודית 7% - פיצוי כולל 289,656 ש"ח - חיילת - פגיעה בעמוד שידרה צווארי.....	212

3.28	נכות רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 169,440 ש"ח - מתקין סככות - קושי בהליכה.....	212
3.29	מורה למוזיקה - נכות צמיתה ותפקודית 15% - פיצוי כולל 123,000 ש"ח - כאבי גב.....	213
3.30	מפעיל CNC נכות רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 319,924 ש"ח - חבלת מעיכה.....	214
3.31	מורה - נכות רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל לפני ניכוי 124,308 ש"ח - שבר מרוסק תוך מפרקי בעקב ימין.....	214
3.32	נהג משאית - נכות רפואית ותפקודית 15% - פיצוי כולל לפני ניכויים 525,000 ש"ח - שבר פתוח מרוסק.....	215
3.33	מעצב תעשייתי - נכות צמיתה 5% - נכות תפקודית 7.5% - פיצוי כולל 220,612 ש"ח לפני ניכויים - חבלה ברגל שמאל.....	216
3.34	מנופאי - נכות רפואית ותפקודית 50% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,911,102 ש"ח - שברים ברגלים.....	217
3.35	נכותו הרפואית בשיעור של 80% וכי נכותו התפקודית הינה בשיעור של 100% - קטיעת רגל ימין - תשלומים לבית אבות.....	218
3.36	משמר הגבול - נכות רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 200,000 ש"ח - כאבים בצוואר ובגב.....	218
3.37	לימודים לצורך הכשרה כגננת - נכות משוקללת ונכות תפקודית 7.375% - פיצוי כולל 70,000 ש"ח - כאבים בזרוע ימין.....	219
3.38	עורך-דין - נכות רפואית 14.5% - פיצוי כולל 478,376 ש"ח - חתך מרוטש בכף רגל ימין.....	219
3.39	מנהלת גן - נכות אורטופדית 14%, נכות תפקודית 7% - פיצוי כולל 105,275 ש"ח - חבלה ברגל ימין.....	220
3.40	עובד בניה - נכות רפואית 15%, נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל 238,500 ש"ח - שבר פתוח בירך שמאל.....	221
3.41	קבלן שיפוצים - נכות רפואית ותפקודית 20.4% - פיצוי כולל 470,172 ש"ח - שברים.....	222
3.42	אחות בבית אבות - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית צמיתה 10% - פיצוי כולל 114,386 ש"ח.....	222
3.43	עבד בעבודות שונות - נכות רפואית 19%, תפקודית 10% - פיצוי כולל 258,092 לפני ניכויים - שבר בקרסול ימין ומכות יבשות בחלקי גופו השונים.....	223
3.44	נהג שכיר - נכות רפואית 20.6%, נכות תפקודית 30% - פיצוי כולל 238,000 ש"ח - שברים מרוסקים באגן, באצבעות כף רגל ואובדן שיניים.....	224
3.45	עובד בעסק של האח - נכות רפואית 5%, נכות תפקודית 10% - פיצוי כולל 313,152 ש"ח לפני ניכויים - שבר דחיסה.....	225

3.46	שליח - נכות משוכללת של 27.3% נכות, שיעור הגריעה מכושר
	ההשתכרות בשיעור של 30% - פיצוי כולל 533,200 ש"ח - חירשות
226	מלידה - שברים בחוליה
3.47	נהג משאית - נכות משוקללת 29.15%, נכות תפקודית 15%
226	פיצוי כולל לפני ניכויים 495,852 ש"ח - פריקת כתף
3.48	פסיכולוגית - נכות רפואית ותפקודית 5% - פיצוי כולל 58,859
227	ש"ח - פגיעה בצוואר
3.49	נכות רפואית 5%, תפקודית 4% - נהג משאית - פיצוי כולל
228	164,225 ש"ח - פגיעה באצבעות כף היד
3.50	שליח - נכות תפקודית 20% - פיצוי 598,453 ש"ח - שבר בכף
228	הרגל של שליח
3.51	טכנולוגית רפואית חדר ניתוח - נכות רפואית צמיתה 7.5%,
229	נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל 64,860 ש"ח - פגיעה ברגל
3.52	מוקדן - נכות תפקודית 14.5% - פיצוי כולל לפני ניכוי 315,000
229	ש"ח - פגיעה בצוואר ובגב
3.53	עובדת נקיון - נכות תפקודית 28% - פיצוי כולל לפני ניכויים
230	338,000 - פגיעה בראש ובעמוד שדרה צווארי
3.54	מורה לנהיגה עצמאי - נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל לאחר
230	ניכוי 46,661 ש"ח - פגיעה בברך
3.55	בעלים ומנהל חנות אופטיקה - נכות רפואית צמיתה: 10%,
	נכות תפקודית: 10% - פגיעה והגבלה בתנועות הגב התחתון, נימול
231	וזרמים בכריות כף רגל שמאל
3.56	מזכירה רפואית - נכות רפואית צמיתה 14.3%, גריעה מכושר
	ההשתכרות 10% - פיצוי כולל 95,200 ש"ח - פגיעה בברך ובצוואר
231	והחמרת מצב פסיכיאטרי
3.57	מנהל תפעול - נכות תפקודית צמיתה 40% - פיצויים כולל לפני
	ניכויים 1,326,672 ש"ח - פגיעה נפשית, פגיעות בצוואר, בכתף
232	שמאל ובירך שמאל
3.58	מורה - נכות רפואית צמיתה 12.25%, נכות תפקודית 10% -
	פיצוי כולל 209,555 ש"ח - פגיעה עם הגבלת תנועה ודלדול שרירים
233	ברגל ימין
3.59	שטיחן - 27.1% נכות רפואית צמיתה, 35% נכות תפקודית -
	פיצוי כולל (לפני ניכויים) 1,534,879 ש"ח (תביעה לפי פקודת
233	הנזיקין) - פגיעה בגב, נזק פסיכיאטרי
3.60	מאבטח בבנק - נכות צמיתה: 14.5%, נכות תפקודית: 7.5% -
234	פיצוי כולל 169,990 ש"ח לפני ניכויים - פגיעה בשוק ימין
3.61	מטפלת סיעודית - נכות תפקודית 28% - פיצוי כולל לפני
235	ניכויים 472,286 ש"ח - פגיעה ביד שמאל ונזק נפשי

3.62	חשמלאי - נכות צמיתה: 20.05%, נכות תפקודית: 18% פיצוי כולל לפני ניכוי: 352,590 ש"ח - פגיעה אורטופדית ונאורולוגית	235
3.63	גננת - נכות רפואית צמיתה 10.56%, נכות תפקודית 3% - פיצוי כולל לפני ניכויים 72,272 ש"ח - נזק לעמ"ש צווארי ולברך, שינוי נראה לעין בגוון העור	236
3.64	מלגזן - נכות רפואית צמיתה 10%, נכות תפקודית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 191,773 ש"ח - פגיעה בכף רגל שמאל	237
3.65	נכות רפואית משוקללת 48.3%, נכות תפקודית: 35% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,114,966 ש"ח - פגיעה ביד ימין	237
3.66	עובד בחברת שמירה - נכות תפקודית: 40% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,141,086 ש"ח - פגיעה מגבילה בדרך שמאל	238
3.67	מעצב תעשייתי - נכות רפואית צמיתה 10% אסתטית ו- 12.7% אורתופדית משוקללת, נכות תפקודית: 10% - פיצוי כולל לפני ניכוי תשלומים תכופים ותקבולי מלל 652,896 ש"ח - הגבלות וצלקות בכף יד שמאל	239
3.68	מנהל מערכות מידע - נכות רפואית צמיתה ותפקודית 2.5% - פיצוי כולל 46,000 ש"ח - כאבי צוואר כתוצאה מ"צלפת שוט"	240
3.69	התובע חסר עבודה - נכות רפואית ותפקודית 5% - הגבלה קלה בתנועות עמוד שדרה צווארי	240
3.70	מפעיל כימי - 100% נכות רפואית ותפקודית - פיצוי כולל 8,844,650 ש"ח	241
243	שער ג': הפסד השתכרות בעתיד	
243	פרק א': קביעת הפסד השתכרות - מודל החשיבה	
243	פרק ב': השלב הראשון: קביעת השכר - השתכרות בפועל או פוטנציאל	
245	ההשתכרות	
247	פרק ג': השלב השני: קביעת הפסד כושר ההשתכרות	
247	1. כללי	
247	2. חישוב אקטוארי	
247	3. הכפלת השכר הפוטנציאלי באחוזי הנכות התפקודית של הניזוק	
247	4. אומדן גלובלי	
249	פרק ד': השלב השלישי: קביעת אורך התקופה	
251	פרק ה': הפסד השתכרות במשפט העברי	
257	פרק ו': הפסד השתכרות של קטין	
257	1. כללי	
258	2. הערכת הנזק כרוכה בחוסר וודאות	
259	3. חישוב גלובלי או אקטוארי?	
259	3.1 החישוב הגלובלי	
260	3.2 החישוב האקטוארי	

262.....	3.3 סיכום
4. פטור משירות צבאי למיגזר הערבי וההשפעה על חישוב הפיצויים	262.....
5. אובדן כושר השתכרות של קטין בהלכה הפסוקה	263.....
5.1 הקטין יימצא במוסד או בביתו כל ימי חייו	263.....
5.2 היעדר נתונים של ממש לקביעת הפסד השתכרות	264.....
5.3 הבסיס הינו השכר הממוצע במשק	264.....
6. דוגמאות לפיצויים - תביעות קטינים	265.....
6.1 התובע לוקה בפיגור בדרגה בינונית מילדות ומתגורר בבית הוריו המשמשים כאפוטרופסיו	265.....
6.2 קטין - נכות משוקללת שנקבעה על-ידי המומחה הרפואי מטעם בית-המשפט הינה 14.5% - פיצוי כולל 137,000 ש"ח - חבלה קשה בכף הרגל	266.....
6.3 נכותו רפואית משוקללת 51%, מורכבת מן הנכויות הבאות: בתחום האורתופדי 36%; בתחום הפלסטי 19.25%; בתחום הפסיכיאטרי 5%. נכות תפקודית 45.28% מורכבת מהנכויות הבאות: אורתופדית 36%; פלסטית 10% ונפשית 5%. חתך עימוק בכתף שמאל ושברים בחגורת הכתף	266.....
6.4 נכות רפואית משוקללת 84% - פיצוי כולל 3,960,607 ש"ח - חבלה בראש	267.....
6.5 מתעמלת אומנותית (קטינה) - פיצוי כולל בערעור 132,730 ש"ח - נכות 5% - הפיצוי הכולל הוקטן כמפורט להלן - ערעור על גובה הפיצוי, אחוז הנכות ונכות תפקודית שנקבע כנמוכה מן הנכות הרפואית אצל קטינה לאחר שהמבקשת נצפתה בסרטון בו היא מתעמלת	269.....
6.6 נכות רפואית משוקללת 88% - פיצוי כולל לאחר ניכויים - 7,910,230 ש"ח - קטין בן 5 - פציעה רב מערכתית	270.....
6.7 נכות רפואית משוקללת 80% - פיצוי כולל לאחר ניכויים 3,000,000 ש"ח - עיכוב סכומים בשל אפשרות כי תינתן לתובע בעתיד גמלת שר"מ	271.....
6.8 נכות משוקללת 11.3% - פיצוי כולל 161,445 ש"ח - נפגעת תאונת דרכים בת 16 - כאבי גב ונזק נפשי	273.....
6.9 נכות רפואית ותפקודית 10% - בפיצוי כולל: 372,825 ש"ח (לא כולל שכר-טרחת עורך-דין) - ילדה בת 9 - חבלת ראש	273.....
6.10 נכות משוקללת 14.44% - פיצוי כולל 287,270 ש"ח - בן 11 - חבלות בשוק ובקרסול שמאל ובפנים	274.....
6.11 נכות רפואית 14.6%, תפקודית 6% - פיצוי כולל לפני ניכויים 290,032 ש"ח - שליח פיצה בן 17 - חבלת ראש	275.....

6.12 נכות רפואית 5% - פיצוי כולל 73,830 ש"ח - החמרה במצבו הנפשי והנוירולוגי של ילד עקב תאונה.....	276
פרק ז': הפסד השתכרות בעתיד של עובד שכיר	277
1. כללי.....	277
2. ההלכה הפסוקה פסעה בעקבות תפיסה עקרונית של פיצוי בגין הפגיעה בכושר השתכרות על פני פיצוי בגין הפסד ההשתכרות בפועל.....	278
3. המושג "גריעה מכושר ההשתכרות".....	280
4. הדרכים לחישוב אומדן הפסד ההשתכרות לעתיד.....	280
5. שכרו של עובד עד לתחילת שמיעת הראיות וסיום המשפט.....	281
6. הפסד השתכרות למי שלא נגרע שכרו עקב התאונה - פסיקת סכום גלובלי.....	283
7. גריעה מכושר ההשתכרות ויישום האבחנה בין הנכות הרפואית לנכות התפקודית.....	284
8. שכר ממוצע במשק כקריטריון לקביעת ההפסד.....	286
9. אובדן סיכויים בשוק העבודה.....	287
10. נתון של מקום התעסוקה האפשרי, בארץ או בחו"ל, כמודד לקביעת הפסד ההשתכרות.....	287
11. הפסד פנסיה.....	288
12. נכות צמיתה בשיעור מזערי והיעדר הפסד בפועל של שכר עבודה.....	288
13. סיכוי לגידול במשכורת בעתיד.....	289
14. מרכיבי שכרו של העובד המשתנים בעקבות התאונה (שעות נוספות, תנאים סוציאליים, הטבות ועלויות שכר).....	289
15. אובדן סיכויים בשוק העבודה.....	293
16. השפעת שיעורי מס הכנסה על חישוב הפיצויים בגין אובדן הכנסה.....	293
פרק ח': הפסד השתכרות בעתיד של עצמאי	295
1. כללי.....	295
2. אי-דיווח לרשויות המס על הכנסותיו.....	295
שער ד': הפסד השתכרות בעין החוק לפיצויים לנפגעי תאונות דרכים	297
פרק א': הסדר הפיצויים בחוק - כללי	297
פרק ב': חישוב הפיצויים על-פי סעיף 4 לחוק הפיצויים	299
1. כללי.....	299
2. הגדרת "השכר הממוצע במשק".....	302
3. ניכוי פנסיות השארים יתבצע בעת חישוב "בסיס השכר" של הפסדי ההשתכרות, טרם תחימתו בתקרת שילוש השכר הממוצע במשק.....	304
4. פיצוי בגין אובדן זכויות המנוח כנכה צה"ל.....	306

5.	האם ניתן להסתמך על הדו"ח לשנת המס שבה אירעה התאונה,	307
6.	כאשר הדו"ח נערך לאחר התאונה	308
7.	עבודה עד גיל 70 שנה	308
	פסיקת פיצוי לגבי הפסד השתכרות בעתיד בגובה של 150% מהשכר הממוצע במשק	308
	שער ה': הוצאות רפואיות, עזרת קרוב, סיעוד, ניידות, מכשור לעתיד ועוד	311
311	פרק א': עזרת קרוב וצד שלישי	311
321	פרק ב': עזרת הזולת במקרים קשים	321
325	פרק ג': הוצאות רפואיות וסיעוד	325
325	1. כללי	325
334	2. הוצאות רפואיות שהנפגע מקבל מקופות החולים	334
337	פרק ד': התאמת דיור	337
343	פרק ה': ניידות והוצאות נסיעה	343
349	פרק ו': שיקום מיני - שירותי ליווי	349
351	פרק ז': מיזוג אוויר מלא לחום וקור	351
353	פרק ח': הוצאות כביסה - מיזוג אוויר - מצעים	353
357	פרק ט': ציוד שיקומי, רפואי ואביזרי עזר	357
367	פרק י': דיאטנית	367
369	פרק י"א: פיזיותרפיה - פעילות גופנית - עיסוי - קנאביס רפואי	369
371	פרק י"ב: קבלת טיפול רפואי במסגרת קופת-חולים ולא בבית הנפגע	371
375	שער ו': נזקים לא ממוניים	375
375	פרק א': כאב וסבל	375
375	1. דיני הנזיקין הכלליים	375
375	2. כאב וסבל - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים ותקנות	375
376	3. הביקורת על שיטת החישוב שבחוק	376
376	4. על הגישות השונות הנוהגות בפסיקת כאב וסבל	376
379	פרק ב': קיצור תוחלת החיים של הנפגע	379
379	1. כללי	379
380	2. הלכת השנים האבודות	380
382	3. זכות פיצוי עצמאית בשל "אובדן או קיצור תוחלת חיים"	382
383	4. קיצור תוחלת חיים עקב מחלה טרם הפגיעה	383
385	5. שיעור תגמולי המל"ל שיש לנכות מסך הפיצוי הנפסק לניזוק בנסיבות בהן נקבע כי נתקצרה תוחלת חייו	385
387	פרק ג': פיצוי בגין אובדן או הפחתת סיכויי החלמה	387
389	פרק ד': פיצוי בגין נזק נפשי	389
393	פרק ה': פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה ובכבוד	393

1.	כללי	393
2.	אי-הסכמה לביצוע פעולת רפואית - אין לפסוק פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה בנוסף לפיצוי על נזק לא ממוני	401
3.	דוגמאות ותקדימים	403
409	פרק ו': פיצוי בגין אובדן קצבת זיקנה	
411	פרק ז': שהייה בבית או במוסד	
415	פרק ח': דוגמאות ותקדימים	
1.	האם עסקינן בתאונת עבודה? תאונת דרכים של רוכב אופנוע	415
2.	הוכחת תאונת פגע וברח	416
3.	רשלנות רפואית בלידה - מחלוקת בדבר גובה הנזק	417
4.	אובדן ראיה בעקבות תחרות קרבות אגרוף	417
5.	ערעור על גובה הנזק - אלימות מבן הזוג	419
6.	האם עקרת בית שלא עבדה 16 שנים זכאית לפיצוי בגין הפסד כושר ההשתכרות?	421
7.	החמרה עתידית בשיעור הנכות	422
8.	פגיעת אוטובוס ילדה בת 9.5	424
9.	חסימת נתיב נסיעה של נהג קטנוע	424
10.	פיצויים עבור פגיעה שנגרמה בעת גלישת סקי	425
11.	שיחורר מבית-החולים עם המלצות לשימוש בצווארון	426
12.	בקשת חייב לשחרר לידי פיצויים בגין נזקי גוף בשל תאונת דרכים	427
13.	נסיגה רגשית ופוסט טראומה	428
14.	רשלנות רפואית ופגיעה באוטונומיה בעטיו של שנגרם בעקבות ניתוח לכריתת שקדים ואדנואידים	429
15.	פגיעה ביד ממסור שולחני	431
16.	נפילה מרמפה במהלך העבודה	433
17.	איבוד שליטה ברכב - חבלת ראש קשה עם דימום תוך מוחי	436
18.	פגיעה ביד בעקבות הגנה על העיניים משבבי עץ	437
19.	תביעת שיבוב לפי סעיף 36 לחוק הנכים	438
20.	החלקת שליח פיצה בעקבות חצץ על הכביש	439
21.	התנגשות ברכב חונה	440
22.	פגיעה בפנים בעקבות נפילה במדרכה	441
23.	עיקר ההשפעה על תפקוד התובע מקורה בנכויות בתחום הנפשי ובתחום רפואת הכאב	442
24.	נפילה בעקבות הפרש הגבהים בין מפלס הכניסה לסופר לבין מפלס הרחוב	443
25.	פגיעה באצבעות כף היד	445
26.	ערעור על חיוב בתשלום פיצויים	445
27.	פגיעה כתוצאה מהתזת פלסטיק רותח על הפנים	447

28.	פגיעה ביד כתוצאה מהצטברות שמן מתחת למכונה.....	449
29.	בקשת חייב לשחרר לידי את הכספים שנפסקו לו כפיצויים.....	451
30.	ערעור על פיצויים שהתקבלו בעקבות פגיעה ברגל בתאונת עבודה.....	454
31.	החלקה על גבי סולר שנשפך על הכביש.....	455
32.	האם הוסבר לתובעים, הסיכון הכרוך בהיריון שלישייה?.....	455
33.	האם יש לעקל לטובת קופת הפש"ר את הכספים שנפסקו לטובת החייב בתביעת נזיקין שהגיש בגין נזקי גוף עקב תאונת דרכים שעבר?.....	458
34.	האם על החייב להשיב כספים שמשך מחשבונו לאחר שקיבל פיצויים מהמל"ל.....	459
35.	האם קרובי משפחתו של המנוח נכנסים להלכת אלסוחה בעקבות הנזקים הנפשיים שנגרמו להם?.....	460
36.	פגיעה בעקבות נפילת כספת על רגל.....	462
37.	פגיעה בעקבות שתי תאונות עבודה כאחות - החלקה בעקבות מים וסבון ושולית מים.....	465
38.	האם פגיעה בקרסול עת יורדים מהאוטובוס נחשבת לתאונת דרכים?.....	468
39.	פיצוי גלובלי בגין אובדן כושר השתכרות במקום קביעת שיעור הנכות התפקודית.....	471
40.	הפחתת שיעור הפיצוי בגין עזרת צד ג'.....	471
41.	סיבוב כף רגל בעקבות עבודות ריצוף באבנים משתלבות בשביל.....	473
42.	פגיעה בעקבות החלקה מאופנוע.....	474
43.	תביעה לפיצויים נוכח הרשעה בתקיפת בת זוג.....	475
44.	נפילת כננת על עובד במטבח.....	476
45.	בקשה לעיכוב ביצוע.....	477
46.	פגיעת רכב בנוסע שהורכב על אופנוע.....	479
47.	נפילת נער בן 12 במסגרת פעילות של תנועת הנוער.....	480
48.	רשלנות בביצוע ניתוח בעקבות דלקת בתוספתן - אי-שקילת כל האופציות הרפואיות ואי-קבלת הסכמה.....	481
49.	בקשה לפסיקת פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין.....	483
50.	פיצויים בגין נזקי גוף שנגרמו עקב תקיפה בדקירה על-ידי חבורת נערים סמוך למועדון.....	484
51.	פגיעה ברוכב אופנים.....	486
52.	נפילה משקע בכביש תוך כדי נסיעה בקורקינט.....	487
53.	בקשת חייב לשחרר לידי פיצויים בגין נזקי גוף בשל תאונת דרכים שעבר.....	488
54.	חבלה ראש כתוצאה מתקיפה לאחר חתונה.....	490
55.	פגיעה מנפילה במפעל לייצור חיתולים.....	491

56.	פגיעה בכתף - תובע תומך בבנו שנקלע לקשיים כלכלים	492.....
57.	נפילה מהקומה החמישית לקומת הקרקע בעקבות בור שלא גודר	494.....
58.	פגיעה בראש באמצעות שברי נרגילה במסיבת בריכה	496.....
59.	האם הנתבעת גרמה לנזק ראייתי עת פירקה את לוחות העץ שגרמו לנפילה?	498.....
60.	נפילה ברצפת הקניון	499.....
61.	התנגשות חזיתית ברכב אחר	500.....
62.	תקיפת ופציעת עובדי חנות	501.....
63.	פגיעה מאופנוע בדרך חזרה מעבודה	504.....
64.	פגיעה ביד ימין בעקבות נפילת סטודנטית בקיפטריה	505.....
65.	פציעה בעקבות פגיעה של צינור בכתף - אחריות מעביד וקבלן ראשי שהזמין את העבודות	507.....
66.	נזקי גוף כתוצאה מחשיפה לרעש במהלך עבודה	509.....
67.	נזקי גוף ונפש שנגרמו לתובעת, כתוצאה ממעשי תקיפה	511.....
68.	פיצויים בגין נפילת אחות במדרגות בית-הספר	512.....
69.	התרשלה בכל הנוגע להספקת כלי העבודה המתאימים לביצוע העבודה ולפיקוח כי העבודה תעשה בצורה בטוחה וזהירה	514.....
70.	פציעה כתוצאה מחיתוך צינור באויר באופן מסוכן בעקבות אי-קבלת הדרכה בעניין	515.....
71.	פיצויים בגין נזק בעקבות זריקת אבן על התובע במהלך שנתו	516..
72.	אין לפקפק בשומת המס המתייחסת לשכרו של המערער בשנה שקדמה לתאונה	519.....
521	חלק ו': נזק מיוחד	
521	שער א': כללי	
521	פרק א': הגדרת נזק מיוחד	
523	פרק ב': עקרונות יסוד בפסיקת הנזק המיוחד	
523.	1. שמירה על ערך הכסף	523.....
524.	2. הערכת הפיצוי - אומדן - מבחן אחוזי הנכות - פיצוי גלובלי	524.....
524.	2.1 אומדן	524.....
525.	2.2 כללי היגיון המעוגנים בנסיון החיים	525.....
525.	2.3 פיצוי מפורט או גלובאלי	525.....
527	שער ב': עובד שכיר או עצמאי	
527	פרק א': כללי	
529	פרק ב': חישוב הנזק המיוחד לעובד שכיר	
529.	1. הפסד השתכרות בעבר	529.....
529.	2. הוצאות רפואיות	529.....
531	פרק ג': נפגע שהוא עצמאי	

חלק ז': היוון	533
פרק א': "היוון" מהו	533
פרק ב': שיעורי ההיוון	537
חלק ח': מומחים רפואיים	541
שער א': מינוי מומחים על-פי תקנות 125-137 לתקסד"א	541
פרק א': חוות-דעת מומחה רפואי בדיני הנזיקין הכלליים ובחקיקה מיוחדת	541
פרק ב': הדין	543
1. פקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971	543
2. תקנות 125 עד 137 לתקנות סדר הדין האזרחי	544
פרק ג': פקודת הראיות - מינוי מומחים רפואיים	545
פרק ד': הגדרות - המומחה - תקנה 125 לתקסד"א	549
פרק ה': מומחה שיעץ עצה - תקנה 126 לתקסד"א	555
פרק ו': חוות-דעת רפואית ופטור מהגשתה - תקנה 127 לתקסד"א	563
פרק ז': בדיקה רפואית והגשת חוות-דעת מטעם בעל דין אחר - תקנה 128 לתקסד"א	575
פרק ח': חוות-דעת מומחה מטעם בעל דין בעניין שאינו רפואי - תקנה 129 לתקסד"א	581
פרק ט': מומחה מטעם בית-המשפט - תקנה 130 לתקסד"א	587
פרק י': חקירת המומחה על חוות-דעתו - תקנה 130א לתקסד"א	597
1. כללי	597
2. חקירה נגדית של מומחים רפואיים ואחרים	599
3. ויתור על חקירה נגדית	601
4. חקירה נגדית של מומחה מטעם בית-המשפט	602
5. חקירה נגדית של מומחה מוסכם	603
6. על בית-המשפט להיעתר לבקשת צד להזמין מומחה לחקירה	603
7. אין בשאלות ההבהרה שהוצגו למומחה, משום מיצוי או ויתור על זכות החקירה הנגדית	604
8. כיצד לנהוג בחקירת עד מומחה	605
9. חוסר אפשרות חקירה נגדית עקב מותו של עד	605
פרק י"א: שכרו והוצאותיו של מומחה - תקנה 131 לתקסד"א	607
פרק י"ב: סמכותו של מומחה רפואי וחובותיו - תקנה 132 לתקסד"א	613
פרק י"ג: בקשת הוראות - תקנה 133 לתקסד"א	617
פרק י"ד: צורת חוות-הדעת והגשתה	619
1. חוות-דעת מומחה ותעודת רופא (סעיף 20 לפקודת הראיות)	619
2. חזקת חתימה (סעיף 21 לפקודת הראיות)	621

3. חוות-דעת ותעודת רופא שנעשו מחוץ לישראל (סעיף 22 לפקודת הראיות).....	622
4. צורת חוות-הדעת והגשתה (סעיפים 24 ו-25 לפקודת הראיות).....	624
פרק ט"ו: חוות-דעת מומחה שמינה בית-המשפט - תקנה 134 לתקסד"א.....	629
פרק ט"ז: צירוף אסמכתאות לחוות-דעת מומחה - תקנה 134 לתקסד"א.....	637
פרק י"ז: בדיקה רפואית נוספת - תקנה 135 לתקסד"א.....	639
פרק י"ח: תיקון כתב טענות - תקנה 136 לתקסד"א.....	641
פרק י"ט: אי-קיום התקנות - תקנה 137 לתקסד"א.....	647
שער ב': מינוי מומחה רפואי על-פי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים ותקנותיו.....	651
פרק א': הדין.....	651
1. סעיפים 6א ו-6ב לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים.....	651
2. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מומחים), התשמ"ז-1986.....	651
פרק ב': כללי.....	657
פרק ג': המומחה הרפואי - סעיף 6א לחוק.....	659
1. כללי.....	659
2. מיהו מומחה?.....	660
3. "נושא רפואי אחר".....	662
4. מתי יש למנות מומחה רפואי?.....	662
5. הגשת תביעה נגד מומחה מטעם בית-המשפט.....	666
פרק ד': מסמכים שניתן להגיש למומחה הרפואי.....	669
פרק ה': העברת מסמכים למומחה.....	671
1. כללי.....	671
2. אבחנה בין תקנה 8 לתקנה 2(ב) לתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מומחים), התשמ"ז-1986.....	674
פרק ו': מסמכים שאין למסור למומחה.....	679
פרק ז': העברת חומר למומחה לאחר מתן חוות-הדעת.....	683
פרק ח': חקירת המומחה.....	685
פרק ט': קביעת דרגת נכות על-פי דין אחר.....	689
פרק י': נכות זמנית ונכות יציבה.....	693
פרק י"א: פסילת מומחה ומינוי מומחה חלופי.....	695
פרק י"ב: מימון ביניים של שכר המומחה.....	697
פרק י"ג: סיכום.....	699
פרק י"ד: מומחים - מינוי, פסילה, ראיות לסתור ועוד - ההלכה הפסוקה.....	701

1. הצגת חוות-דעת של מומחה שנבצר ממנו להגיע לבית-המשפט בפני המומחה החדש שמונה	701
2. מינוי מומחים בהסכמת הצדדים בתחום הנירולוגיה, האורטופדיה והפסיכיאטריה	701
3. דחיית בקשת רשות לערער על אי-מתן היתר להבאת מומחה תעסוקתי	702
4. דחיית בקשה למינוי מומחה בתחום הנירולוגיה	702
5. דחיית בקשה למינוי מומחה בתחום הנירולוגי	703
6. מינוי מומחה בתחום הנירולוגיה	704
7. קבלת בקשה למינוי מומחים בתחום אורטופדיה, נירוכירורגיה, פסיכיאטריה ו- א.א.ג.	706
8. החלטה על מינוי מומחה לאחר קביעת קדם משפט	706
9. קבלת בקשה למינוי מומחה נירולוג	706
10. דחיית בקשה למינוי מומחה שיקומי	707
11. קבלת בקשה למינוי מומחה - הראומטולוגיה	708
12. דחיית בקשה למינוי מומחה בתחום הנירוכירורגיה וכירורגית פה ולסת	708
13. מינוי מומחים בתחום נירולוגיה, אף אוזן גרון ועיניים	709
14. דחיית בקשה להוצאת חוות-דעת מומחה המתארת את פגיעות התובע	709
15. אין להציג קביעת ועדת המל"ל בפני המומחה	710
16. פסילת חוות-דעת המומחה בתחום הראומטולוגיה לאור אי-הצגת כל המסמכים הרפואיים	711
17. קבלת בקשה למינוי מומחה בתחום הכירורגיה והפסיכיאטריה	711
18. דחיית בקשת ערעור על החלטת בית-המשפט - מינוי מומחה לסכרת ודחיית בקשות לסתור	712
19. דחיית בקשת רשות ערעור על קביעת הנכות של המומחית	713
20. דחיית בקשה למינוי מומחה פה ולסת במקום מומחה אף-אוזן-גרון	714
21. ערעור על אי-הסכמה להוכיח מצב רפואי עובר לתאונה	715
22. ערעור על החלטת מינוי מומחה להראומטולוגיה	716
23. הצגת חוות-דעת המומחים למומחה העזר	716
24. מינוי מומחה נוסף אינו סותר את כוונת החוק	717
25. קבלת בקשה למינוי מומחים רפואיים	719
26. בקשה למינוי מומחים רפואיים בתחום פסיכיאטרית ילדים, כירורגיה פלסטית ילדים ושיקום	720
27. קבלת בקשה למינוי מומחה בתחום הסכרת	721
28. קבלת בקשה למינוי מומחה בתחום האנדוקרינולוגיה	722
29. בקשה להשלמת החלטה בקשר למינוי מומחה	723

30. ערעור על הסכמה להצגת מסמכי הוועדה הרפואית ומינוי מומחה.....	724
31. קבלת בקשה למינוי מומחים בתחום הנפשי והאורתופדי.....	725
32. קבלת בקשה למינוי מומחה לקביעת מצבו הרפואי של התובע בעבר.....	726
33. בקשה למינוי מומחה בתחום הרפואי.....	726
34. פגיעה בעמוד שדרה צווארי ומותני - דחיית בקשה להתיר שאלות הבהרה למומחה מטעם בית-המשפט בצירוף פרוטוקולי ועדות רפואיות מטעם המוסד לביטוח לאומי.....	727
35. פגיעה לכאורה בעמוד השדרה - בקשה למינוי מומחה.....	727
36. דחיית בקשה להבאת מומחה פסיכיאטר שמומחיותו ברפואת השינה.....	727
37. קבלת בקשה למינוי מומחה בתחום הפסיכיאטריה.....	729
38. מינוי מומחה בתחום האורתופדיה.....	729
39. קבלת בקשה למינוי מומחה אורתופדי.....	730
40. פסילת מומחים על-ידי התובע.....	730
41. קבלת בקשת להבאת ראיות לסתור ודחיית בקשה להצגת חוות-דעת מומחה.....	731
42. דחית בקשה לאסור הבאת ראיות לסתור את החלטת ועדת הערר של המל"ל.....	732
43. קבלת ערעור להבאת ראיות לסתור את קביעת המל"ל.....	732
44. בקשה לערעור על אי-מתן היתר להבאת ראיות לסתור את קביעת הוועדה הרפואית.....	734
45. קבלת בקשה להבאת ראיות לסתור - מינוי מומחים בתחום עיניים, נוירולוגיה ופסיכיאטריה.....	735
46. דחיית בקשה להבאת ראיות לסתור.....	736
47. פגיעה בגפיים התחתונות על רקע מחלת סוכרת - בקשה להבאת ראיות לסתור.....	737
48. בקשה להבאת ראיות לסתור.....	737
49. דחיית בקשה להבאת ראיות לסתור - כאבי ראש פוסט חבלתיים.....	738

כרך שני

חלק ט': שומת הנזק - דוגמאות ותקדימים.....739

1. רתך - נכות רפואית צמיתה 5%, נכות תפקודית: 5% - פיצוי כולל 133,850 ש"ח - פציעה בברך שמאל739
2. עבודות שיפוץ - נכות רפואית צמיתה 27.3% - פיצוי כולל 203,300 ש"ח - פציעה בקרסול שמאל ובעמוד השדרה739
3. פסיכולוגית - נכות רפואית צמיתה משוקללת 28% - פיצוי כולל לפני ניכוי תקבולי המוסד לביטוח לאומי ותשלום תכוף 406,613 אלף ש"ח - פציעה בשורש כף היד ובקרסול ימין740
4. נכות רפואית צמיתה 15% - פיצוי כולל 69,500 ש"ח - פציעה בברך741
5. עובדת משק בית - נכות רפואית צמיתה 5% נכות אורטופדית ו-15% נכות פסיכיאטרית - פיצוי כולל לפני ניכויים 124,018 ש"ח - נזק לצוואר ו-PTSD741
6. מחסנאי - נכות רפואית צמיתה משוקללת 33% - נזק לכתף ושיתוק בגפיים העליונות742
7. מנהל מחסן - נכות רפואית צמיתה 10% (לאחר הפעלת תקנה 15 - 12.5%) - פיצויים כולל לאחר ניכוי מענק הנכות 10,500 ש"ח - פציעה ביד ימין742
8. מנהלת חנות מכולת - נכות צמיתה 15% נכות בתחום האורטופדי ו-5% נכות בתחום הנזק - פיצוי כולל 115,000 ש"ח - פגיעה בצוואר וסחרחורת פוסט טראומטית743
9. נהג משאית - נכות תפקודית 24% - פיצוי כולל לפני ניכויים 586,443 ש"ח - שבר בעצם השוק - נזק אורטופדי ונפשי744
10. עובד עם קשישים - נכות רפואית צמיתה 10% (לאחר הפעלת תקנה 15: 15%) - פיצוי כולל לפני ניכויים 60,690 ש"ח - פציעה בברך שמאל745
11. עוזרת משק בית - נכות רפואית 10%, נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל לפני ניכויים 202,570 ש"ח - פציעה בברך745
12. נהג משאית מובטל - נכות רפואית צמיתה 26.7%, נכות תפקודית 26.7%, כתוצאה מהתאונה השניה נכות רפואית צמיתה 3%, נכות תפקודית: 3% - פיצוי כולל: התאונה הראשונה לפני ניכויים: 240,569 ש"ח, התאונה השניה לפני ניכויים: 30,717 ש"ח - פגיעה בעמוד השדרה ובברכיים, נזק נפשי746
13. נכות אורטופדית משוקללת 20.7% - פיצוי כולל 807,746 ש"ח747
14. נכות אורטופדית - 5% נכות747

15. נהג משאית - נכות אורטופדית - 40% נכות - פיצוי כולל 1,397,000 ש"ח (במעוגל).....	748
16. עצמאי, בעל משאית ובעל הסמכה כעגורנאי - נכות אורטופדית - 60% - ערעור על בסיס השכר שעמד ביסוד פסק-הדין של בית-המשפט קמא.....	749
17. נכויות שונות, נכות משוקללת 49%.....	750
18. בעלים של חברה לפינוי פסולת - נכות נפשית, טנטון, נכות משוקללת - 37% פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 1,089,423 ש"ח - ערעור לגבי בסיס השכר ובעלות רכב החברה.....	751
19. טבח - נכות אורטופדית ונפשית, נכות משוקללת 60.7% - פיצוי כולל 844,300 ש"ח - תביעה לפיצויים לאור עבודה קודמת כטבח.....	753
20. עובד עצמאי המועסק בתיקון ציוד מכני הנדסי - נכות אורטופדית, נכות משוקללת 70.25% - פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 6,146,885 ש"ח.....	754
21. נכות פה ולסת, אורטופדית, נאורולוגית ונפשית, נכות משוקללת - 62% - נכות תפקודית 55% - פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 2,502,684 - פיצויים לרוכבת אופניים.....	755
22. סוכן ביטוח - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 122,241 ש"ח - ערעור על גובה ראש הנזק של הפסד השתכרות.....	756
23. נהג חלוקה - נכות אורטופדית, נאורולוגית ופה ולסת (רב מערכתית) נכות משוקללת 45% - נכות תפקודית 35% - פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 1,963,814 ש"ח - רוכב אופנוע - פגיעה רב מערכתית.....	757
24. נכות אורטופדית 5% - סכום הפיצוי נבלע בתשלומי הביטוח הלאומי.....	758
25. סייע בשינוע כלי רכב - נכות בתחום האורטופדי, האורולוגי והפסיכיאטרי - נכות משוקללת 70% - פיצוי כולל 2,599,265 ש"ח לפני ניכויים שונים - בן 18 - ערעור על פסק-דין נגד אשכול חברות.....	760
26. נכות בתחום האורטופדי, נפשי וכירורגיה פלסטית - נכות רפואית (ללא צלקות) 44.61% - נכות תפקודית 50% - שברים בחלק התחתון של רגל שמאל - עבד כמאבטח.....	761
27. חצרן - נכות אורטופדית, נפשית וצלקות - נכות משוקללת 49% - פיצוי כולל: 1,213,680 ש"ח לפני ניכויים - עובד כללי - חתכים עימוקים ושברים באצבעות.....	763
28. נפגע 1 - ללא נכות - נפגעת 2 - בתחום האורטופדי, בתחום כירורגית כלי הדם, בתחום הראומטולוגי, בתחום הנפשי - נכות משוקללת 50% - נכות כירורגית בכלי הדם - פיצוי כולל לתובעת - ש"ח, לתובע - 6,800 ש"ח.....	764

29. שוטר - מחלת הפיברומיאלגיה - נכות 2.5% בגין החמרת המחלה - פגיעה ביכולת הקשב	765
30. עבודות סטודנטיות - נכות אורטופדית - נכות רפואית ותפקודית 5% - הפיצויים הכולל: 147,000 ש"ח - בלט דיסק קל ללא לחץ - נוסע ברכב	766
31. פיצוי כולל 91,000 ש"ח - פגיעת רוכבת אופניים מרכב חונה	766
32. נכות נכות צמיתה בגין החבלה הקרניוצרבולית וסיבוכיה 30%, פיצוי כולל 59,300 ש"ח - פגיעת ראש - נפילה בתוך האוטובוס	767
33. יום עצמאי - נכות אורטופדית וצלעות - נכות תפקודית 10% - פיצוי כולל: 299,524 ש"ח - החלקה של רוכב אופנוע - שבר בפטישון החיצוני של קרסול ימין	768
34. נהג משאית - נכות אורטופדית ותפקודית 30% - פיצוי כולל לאחר ניכויים 125,602 ש"ח - פגיעה בגפה השמאלית	768
35. עובדת סוציאלית - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל: 233,000 ש"ח - שבר בכף יד שמאל	769
36. גננת - נכות אורטופדית 32.5% - פיצוי כולל 1,272,229 ש"ח - משמן מכוניות - קרע של גיד סופראספינטוס הימני	770
37. עקרת בית ועבודה בחצי משרה - נכות אורטופדית ונפשית משוקללת 30.74% - נכות תפקודית 35% - פיצוי כולל 1,018,100 ש"ח - נפילה מטרקטורון - קיבוע המפרק	771
38. מעצבת שיער - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 67,133 ש"ח - הגבלה קלה של טווחי התנועה בעמוד השדרה הצווארי	772
39. קבלן בתחום הבניה - נכות רפואית אורטופדית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 69,500 ש"ח - תאונת רוכב אופנוע ברכב צד ג'	772
40. יועץ שירות - נכות אורטופדית רפואית 25% - נכות תפקודית 20% - פיצוי לאחר ניכויים של 553,700 ש"ח - פגיעה בכתף	773
41. מתכנת מחשבים - נכות אורטופדית רפואית 15% - פיצוי כולל ללא שכר-טרחת עורך-דין 409,487 ש"ח - חבלה בראש ופגיעה בכתף	773
42. כדורגלן - נכות אורטופדית החמרה 2.5% - פיצוי כולל 42,000 ש"ח - חבלה בראש, צוואר ויד ימין	774
43. מאבטח בבית-חולים - נכות נפשית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל לאחר ניכויים 163,136 ש"ח - תאונת דרכים שבוצעה על-ידי מעורער בנפשו	774
44. יועץ עסקי - נכות אורטופדית 14.5% - פיצוי כולל לפני ניכויים 166,558 ש"ח - כאבים בגב, בצוואר ובכתפיים	775

45. נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 15% - פיצוי כולל בצירוף שכר-טרחת עורך-דין ולאחר ניכויים 250,249 ש"ח - הולכת רגל נפגעת תאונת דרכים.....	776
46. פועל-נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל: 101,000 ש"ח ולאחר הניכוי 85,615 ש"ח - תאונת מלגזה - פצע חודר בקוטר באזור היפותנארי.....	777
47. פקחית עירייה - נכות אורטופדית רפואית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 174,800 ש"ח - כאבים בעמוד שדרה מותני וצווארי.....	778
48. מורה - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל: 191,713 ש"ח לאחר ניכויים - 160,126 ש"ח - טרמפיסט - פגיעה ברגל ימין - מורה.....	779
49. מעבדת תמלילים - נכות אורטופדית ונפשית רפואית ותפקודית 23% - גובה הפיצויים הכולל: 163,285 ש"ח - נפגעת שנסעה במונית - חבלה בראש ובפנים.....	780
50. סדרנית בחברת שופרסל - נכות אורטופדית רפואית 3% - נכות תפקודית 2% - פיצוי כולל: 65,029 ש"ח - נזקי תאונת דרכים לנהגת.....	781
51. סדרנית סחורה ועבודות שמירה - נכות אורטופדית תפקודית 40% - פיצוי כולל 813,982 ש"ח ולאחר הניכוי 408,053 ש"ח - נפגעת תאונת דרכים שאינה דוברת עברית.....	781
52. נכות תפקודית 12.5% - פיצוי כולל (ללא שכר-טרחת עורך-דין) 455,800 ש"ח - אי-הוכחת קריירה עתידית בתחום המחול - פוסט טראומה ואורטופדיה וצלקות.....	782
53. עבודות מזדמנות - נכות אורטופדית תפקודית 50% פיצוי כולל 107,586 ש"ח לפני ניכוי מל"ל - פגיעה על-ידי רכב ונגררו - תפירה של האצבע.....	783
54. נהג חלוקה, מאפיה - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל: 144,824 ש"ח לפני ניכויים - כאבים והגבלה בתנועות ברך ימין - שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות הוא 10%.....	784
55. שליח - פיצוי כולל 344,000 ש"ח - נכות רפואית אורטופדית 10% - החלקת רוכב אופנוע על כתם שמן - שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות הוא 10%.....	785
56. נכות אורטופדית 12% - פיצוי כולל 81,262 ש"ח - שבר באצבע.....	785
57. מנהלת כספים בחברה - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 15% - פיצוי כולל 371,674 ש"ח - שתי תאונות דרכים שגרמו לפגיעה בכתף שמאל.....	786

58. נכות צמיתה בשיעור 15% בגין הגבלות בתנועות פרק הכתף, נכות צמיתה בשיעור 5% בגין פגיעה בעצם הקלוויקולה משמאל, נכות צמיתה בשיעור 40% בגין "מצב כללי ירוד", נכות צמיתה בשיעור 10% בגין מצב לאחר כריתת טחול, נכות צמיתה בשיעור 10% בשל צלקות מכאיבות או מכערות בגוף - נקבע כי התובעת נמצאת במצב של דמנציה, מחצית מהנכות - 25% נכות - היא בגין התאונה - פיצוי כולל 819,083 ש"ח - פגיעה רב מערכתית קשה 787.	59. מפקח באתר עבודה - נכות אורטופדית 15% - פיצוי כולל 467,000 ש"ח בתוספת פיצוי נזק לא ממוני על-פי התקנות - הגבלה בינונית בתנועות עמוד השדרה המותני - פגיעה ברכב חונה - גריעה מהשתכרות 15% 788.
60. נכות אורטופדית 30% - פיצוי כולל 255,186 ש"ח - פגיעה על-ידי רכב שנסע לאחור - חבלות קשות ושברים בעצם השוקה 789.	61. נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 44,484 ש"ח - עקרת בית - חבלה ביד ימין 789.
62. מטפלת בקשישים - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 206,000 ש"ח - כאבים ברגליים 790.	63. נגר - נכות רפואית נפשית צמיתה בשיעור 10%, נכות לצמיתות בגין שינוי בצורת האף מלווה בהפרעה קלה בנשימה בשיעור 10%, נכות פלסטית לצמיתות בגין צלקות מכערות באף ובפנים בשיעור 10% - נכות רפואית משוקללת 34.40% - נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל 743,944 ש"ח - אופנוען - שבר עם תזוזה בבסיס עצם 791.
64. טבח - נכות אורטופדית רפואית צמיתה 24% - נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל לפני ניכויים 370,170 ש"ח - שבר בברך 792.	65. נכות צמיתה בתחום הפה והלסת בשיעור של 20%, נכות צמיתה נירולוגית בשיעור 5% בגין הפרעה בתר חבלתית קלה חופפת לנכות נפשית צמיתה בשיעור של 5% - נכות משוקללת 24% - פיצוי כולל 72,810 ש"ח - תביעה בשלוש תאונות דרכים מול שתי מבטחות 793.
66. משרה חלקית כשליח - נכות רפואית צמיתה (לסת ואורטופדית, משוקללת 25.8% - שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות 18% - פיצוי כולל 732,943 ש"ח - פגיעה בברך ובלסת 794.	67. נכות אורטופדית, צלקות ונאורולוגית רפואית 15.35, נכות תפקודית 14.5% - פיצוי כולל 420,078 ש"ח - רוכב אופנוע נפגע שתי תאונות דרכים 794.
68. מקצועות שונים כגון מוקדנית, יחצנות מועדונים - נכות רפואית אורטופדית 10% - נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל 226,000 ש"ח - הולכת רגל - חבלה בצוואר ובקרוסול רגל ימין 796.	

69. מנהלת חשבונות שכירה ועצמאית - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 15% - פיצוי כולל 196,374 ש"ח - חבלה באיזור הצוואר והראש.....	796
70. נכות קרדיולוגית החמרה 25% - פיצוי כולל 55,532 ש"ח - ניזוק משני - כאבים בחזה.....	797
71. מכונאי רכב - 30% נכות נוירולוגית (בגין ירידה קוגניטיבית), 10% נכות פסיכיאטרית, 10% נכות בתחום פה ולסת, 5% נכות בגין פגיעה בחוש הריח - נכות רפואית משוקללת 46.14 - גריעה מכושר ההשתכרות 37% - נפילה ממשאית לפינוי אשפה - חבלה בראש.....	798
72. עובד עבודות עפר ונהג ציוד כבד - נכות אורטופדית תפקודית 70% - פיצוי כולל לפני ניכויים 570,033 ש"ח - התהפכות רכב משא בעת שהכביש נפער - חבלה בראש.....	799
73. נציגת שירות טכני - נכות רפואית נפשית 30% - פיצוי כולל 671,724 ש"ח - פגיעה על-ידי מראת אוטובוס - כאבי ראש וחרדות.....	799
74. בעלת עסק עצמאי - אף אוזן וגרון לתובעת נכות 20%, שממנה מיוחסת לתאונה נכות בשיעור 10%, בתחום הנפשי נכות כ- 30%, שממנה מיוחסת לתאונה נכות נפשית בשיעור 15%, שיעור של 30% משקף את שיעור הגריעה מכושר ההשתכרות - פיצוי כולל 548,904 ש"ח - פגיעה מחגורת הבטיחות בבית החזה ובבטן.....	800
75. התמחות עורך-דין - נכות אורטופדית רפואית ואחרת - נכות משוקללת 18.42% - נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל 508,455 ש"ח - הימנעות מביצוע ניתוח אינה אי-ביצוע חובת הקטנת נזק.....	801
76. עובד בפינוי אשפה - נכות 2% בגין כאבי צוואר והגבלה מזערית בקצה הסיבוב, 4% בגין כאבי גב תחתון והגבלה בקצה הכפוף וההסטה - נכות רפואית משוקללת 5.92% - פיצוי כולל 108,715 ש"ח - הגבלה מזערית בחלק מתנועות עמוד השדרה.....	802
77. עובדת בניקיון בתים פרטיים - נכות אורטופדית רפואית 26.9% - נכות תפקודית 35% - פיצוי כולל 201,000 ש"ח - הולכת רגל - שבר באגן.....	803
78. בת 81 - נכות אורטופדית משוקללת 35.2% - פיצוי כולל 81,000 ש"ח - פגיעה לאחר ירידה מן המונית.....	803
79. סייעת במעון לפעוטות - נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל 128,303 ש"ח - הגבלה קלה בתנועות עמוד שדרה מותני.....	804
80. נכות רפואית פגיעה במפרק הלסת 20% - נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל לאחר ניכויי מל"ל 426,186 ש"ח - נהג אופנוע - פגיעה בלסת.....	805
81. ספק סחורה - נכות רפואית אורטופדית 19% - נכות תפקודית 12% - פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 425,400 ש"ח - הידרדרות עגלת ביצים על התובע - פגיעה ברגל ימין.....	805

82. עובד כללי במאפיה ומטפל בקשישים - נכות רפואית אורטופדית	20%
נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל 102,805 ש"ח לפני ניכויי	
מל"ל - רוכב אופנים - פגיעה בכתף.....	806
83. מורה - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 1% - פיצוי כולל	
62,770 ש"ח - פגיעה אורטופדית.....	807
84. סטודנטית לעיצוב - נכות אורטופדית ונפשית רפואית משוקללת	
19.16% - פיצוי כולל 206,870 ש"ח - רגישות במימוש הצוואר וגב	
תחתון.....	807
85. עובדת מטבח במלון - נכות אורטופדית רפואית 3% - פיצוי כולל	
69,100 ש"ח - הולכת רגל - שבר בקרסול.....	808
86. חשבת - נכות אורטופדית ונפשית משוקללת לתובעת מס 1 - 5%,	
לתובעת מס 2 - 5% - פיצוי כולל 243,816 ש"ח לאחר ניכויי מל"ל -	
אחיות שנפגעו בתאונת דרכים.....	809
87. רופאה מרדימה וקצב בקר - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית	
תובע 3% תובעת 5% - פיצוי כולל תובע 64,886 ש"ח - תובעת 126,749	
ש"ח - שבר בעצם הסטרנוס לתובע.....	810
88. עובד בחברת ניקיון - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית	
משוקללת 12.5% - פיצוי כולל 293,485 ש"ח - פגיעה בעמוד שדרה	
צווארי - פגיעה בעת עצירה ברמזור אדום.....	810
89. שליח בחברת דיוור - נכות אורטופדית וצלקות רפואית 14.5% -	
נכות תפקודית 10% - פיצוי כולל 382,192 לאחר ניכויי מל"ל - פגיעה	
ברגל שמאל ובברך.....	811
90. נכות אורטופדית רפואית 35% - פיצוי כולל 93,920 ש"ח - נפגע בן	
86 - פגיעות ראש, כתף וחזה.....	812
91. בעל עסק פרטי בתחום ההיטק - נכות רפואית פלסטית 15% -	
פיצוי כולל 6,000 ש"ח לאחר ניכויים - שתי תאונות - הכרה בתאונה	
השניה כתאונת עבודה.....	812
92. מנהל מוסד - נכות רפואית אף אוזן גרון וכירורגיה משוקללת	
23.5% - נכות תפקודית 20% - פיצוי כולל 257,067 ש"ח - פגיעה	
במותן.....	813
93. אחות במחלקת אונקולוגיה - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית	
15% - פיצוי כולל 230,500 ש"ח - פגיעה בכתף שמאל.....	814
94. בעל בית דפוס - נכות אוטופדית ואחרת רפואית ותפקודית	
משוקללת 14.5% - התהפכות רכב - חבלת ראש, צוואר ורגל.....	814
95. מתקין מכשירי מיגון לרכב - נכות נפשית ואורטופדית רפואית	
משוקללת 28.75% - נכות תפקודית משוקללת 19.25% - פיצוי כולל	
750,000 ש"ח - נכות אורטופדית ונפשית.....	815

96. ראש צוות מחסנאים - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 14.5%	
- פיצוי כולל לפני ניכויים 440,007 ש"ח - שברים בקרסול ובכף הרגל	815.....
97. עובד במשרה ציבורית - נכות אורטופדית רפואית משוקללת 16.6%	
- נכות תפקודית 8.2% - פגיעה נפשית ופגיעה במרפק - פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 68,000 ש"ח	816.....
98. נכות אורטופדית תפקודית ורפואית 2.5% - פיצוי כולל 55,000 ש"ח	
- פגיעה בעמוד שידרה צווארי - שוד שהשתבש	817.....
99. מפעיל מכונה במפעל ומחסנאי - נכות אורטופדית רפואית 37% - נכות תפקודית 30%	
- פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 644,685 ש"ח - איבוד הכרה וקיבוע לקרש גב	817.....
100. נכות אורטופדית רפואית 3% - פיצוי כולל 35,000 ש"ח - הגבלה מזערית בתנועות	818.....
101. נכות רפואית אורטופדית הגבלה בתנועות המרפק - 10% לפי סעיף 41(8) למבחני המל"ל, חבלה בעקב בכף רגל שמאל - 10% לפי סעיף 47(4)ב למבחני המל"ל, פגיעה ברקמה הרכה 15% נכות צמיתה לפי סעיף 75(1)ב ו- ג למבחני המל"ל משוקללת 31.15% - נכות תפקודית 20%	
- פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 788,785 ש"ח - שבר בעצם עקב שמאל	818.....
102. נכות רפואית אורטופדית 65% - פיצוי כולל 457,724 ש"ח לאחר ניכויים - קשיי הליכה בגלל כאבים באגן ובברך שמאל	819.....
103. נכות נאורולוגית רפואית ותפקודית 10% - גרימת האצה בהידדרות קיימת של מחלת ניוון שרירים מסוג מיוטוניה דיסטרופית	820.....
104. שכיר בחברה בבעלותו - נכות אורטופדית רפואית 19% - נכות תפקודית 10%	
- פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 345,557 ש"ח - פציעה בברך ימין ורגישות והגבלה בתנועיות במפרק ירך שמאל	821.....
105. אחות מעשית בקופת-חולים - נכות אורטופדית רפואית 7% - הגבלת תנועה מזערית	822.....
106. מהנדס מכונות - נכות אורטופדית וצלקות רפואית משוקללת בגין שתי התאונות 41.87 ונכות תפקודית 25% - פיצוי כולל: 1,361,384 ש"ח - פגיעה בכתף	823.....
107. חייל ועבד כשליח במסעדה - נכות אורטופדית וצלקות משוקללת 14.5% - נכות תפקודית 20%	
- פיצוי כולל לאחר ניכויי מל"ל 646,800 ש"ח (במעוגל) - חייל - שברים במרפק שמאל	823.....
108. משרת קבע בצה"ל - נכות אורטופדית תפקודית 1% - כאבי גב תחתון - פיצוי כולל 13,834 ש"ח	824.....
109. טכנאית במעבדת שיניים - נכות אורטופדית תפקודית 7.5% - כאב גב	825.....

110. נכות אורטופדית, מחלת לב, רפואית משוקללת 51.27% - פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 914,000 ש"ח - מחלוקת בדבר הטרקטור במעורב בתאונה.....	826
111. פיצוטרפיסטית מוסמכת - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 52,977 ש"ח - צוואר נוקשה.....	826
112. מנהל פרויקטים - נכות אורטופדית וצלעות רפואית משוקללת 9% - פיצוי כולל 214,500 ש"ח לפני ניכוי מל"ל - חבלת ראש.....	827
113. מנהל מכירות - נכות אורטופדית רפואית 20% - נכות תפקודית 12% - פיצוי כולל שכר-טרחת עורך-דין 298,000 ש"ח - כאבים בצוואר וברגל ימין.....	828
114. נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 5% - פיצוי כולל 63,000 ש"ח לאחר ניכוי מל"ל - שבר של גוף חוליה בעמוד השדרה.....	828
115. סייעת במסגרת החינוך המיוחד - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 15% - פיצוי כולל 246,968 ש"ח - שבר בכתף.....	829
116. נהג מונית - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 102,132 ש"ח - שבר.....	829
117. נכות אורטופדית רפואית 3.33% - פיצוי כולל: 2,750 ש"ח עבור התאונה הראשונה - 70,000 ש"ח עבור התאונה השניה - מנהלת סופרמרקט - חבלה בגב.....	830
118. ספר עצמאי - נכות אורטופדית רפואית 16.3% - פיצוי כולל 85,050 ש"ח - נכות בשל פגיעה בצוואר וסחרחורת.....	831
119. אגרונים - נכות אורטופדית רפואית 10% - נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל שנבלע בהחזרי המל"ל 67,569 ש"ח - הגבלות תנועות בכתף ימין.....	831
120. עובד בחיבור ממירים - נכות אורטופדית ונאורולוגית רפואית ותפקודית משוקללת 14.76 - שברים בגולגולת - פיצוי כולל לפני ניכויים 633,954 ש"ח.....	832
121. נכות אורטופדית ונאורולוגית משוקללת 60% - פיצוי כולל: 395,000 ש"ח - ייחוס נזקים ונפילות מאוחרות לתאונה.....	832
122. נהג משאית - נכות אורטופדית 8% - נכות תפקודית 12% - פריקה בכתף ימין - פגיעת אופנוע ים - פיצוי כולל 149,800 ש"ח.....	833
123. מוציא פחים במחלקת התברואה - נכות אורטופדית תפקודית 9.75% - פיצוי כולל 149,800 ש"ח - רגישות והגבלה בצוואר.....	834
124. שליח פיצה - נכות צמיתה 5% - שבר בשורש כף היד - פיצוי כולל 85,000 ש"ח.....	835
125. נהג משאית - נכות אורטופדית רפואית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 181,340 ש"ח - שבר בעצם המסרק.....	836
126. מורה - נכות אורטופדית 2.5% - פיצוי כולל 34,000 ש"ח - כאבים ומגבלות בצוואר.....	837

127. בעל סופרמרקט עצמאי - נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל	54,800 ש"ח - כאבים בגב תחתון	837
128. פועל במטעים - נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל 18,200 ש"ח -	נקע עצם הבריח	838
129. בעל עסק לשיווק חומרי בניין - נכות אורטופדית, אף אוזן גרון, נאורולוגית רפואית משוקללת ותפקודית 25% - פיצוי כולל 370,656 ש"ח - חניה והעמדה של הטרקטור בגובה פני אדם - הגבלה קלה בחלק מתנועות הצוואר והפרעות פסיכו נוירוטיות	130. עובד נמל ("סקיפר") - נכות אורטופדית צמיתה 5% - פיצוי כולל	141,800 ש"ח - פגיעה בעמוד השדרה הצווארי והמותני
131. נכות אורטופדית משוקללת ותפקודית 14.5% - חבלה מדלת תא מטען - שבר ביד שמאל	132. התובע השתחרר משרותו הצבאי בקבע - נכות אורטופדית	128,000 ש"ח - שברים
133. עובדת ניקיון - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל לפני ניכוי מל"ל 165,650 ש"ח - פגיעה בכתף	134. שף במסעדה - נכות אורטופדית משוקללת 19.25% - פיצוי כולל	589,700 ש"ח - שבר עצם הסירה ביד ימין
135. רפתן - נכות אורטופדית צמיתה 10% - נכות תפקודית שני שליש מהנכות הרפואית - פיצוי כולל לאחר ניכוי תשלומי מל"ל 169,500 ש"ח - שבר בכף רגל שמאל	136. כדורגלן - נכות נפשית רפואית ותפקודית 20% - סכום פיצוי כולל	1,194,903 ש"ח
137. בני זוג העובדים באותה חברה (מנהל הנדסי ומזכירה) - נכות אורטופדית תפקודית תובע 5%, נכות רפואית משוקללת תובעת 46%, תפקודית תובעת 25% - פיצוי כולל התובע 133,260 ש"ח, התובעת	138. חדרנית בבית מלון - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% -	308,200 ש"ח - חבלה רב מערכתית לתובעת
139. פועלת בקו ייצור - נכות בתחום הנפשי, ראומטולוגי ואורטופדי, משוקללת 23% - פיצוי כולל לפני ניכויים 244,440 ש"ח - הפרעה פוסט טראומתית	140. נכות אורטופדית ונאורולוגית משוקללת 6.9% - פיצוי כולל	60,578 ש"ח - שבר בחוליה וחבטה בראש
141. טבח - נכות אורטופדית תפקודית 35% - איבוד הכרה	142. נכות אורטופדית משוקללת ותפקודית 14.5% - פיצוי כולל	125,000 ש"ח - הגבלה קלה של התנועה בעמוד השדרה המותני

143.	מפעיל מגרסה - נכות רפואית 30% בגין פגיעה עצבית בגפה שמאלית עליונה לפי סעיף IIא(2)31, 10% בגין הגבלה ביישור המרפק לפי סעיף IIIא(7)41, 10% בגין ליקוי שמיעה לפי סעיף 172(ג)3, 5% בגין הפרעות פסיכו-נוירוטיות לפי סעיף 34(ב)2-1, משוקללת 46.135% - 70% נכות תפקודית - פיצוי כולל לפני ניכויים 2,611,405 ש"ח - פגיעה רב מערכתית ופגיעה עצבית 849.
144.	מנהלת חשבונות - נכות אורטופדית משוקללת 11% נכות תפקודית 7.5% - פיצוי כולל 107,392 ש"ח - פסק-דין חלקי לנתבעת 1 דימום בראש 850.
145.	איש מכירות - פיצוי כולל בגין 2 תאונות 388,825 ש"ח - פגיעה באיזור הצוואר 851.
146.	קבלן שיפוצים עצמאי - נכות אורטופדית רפואית 10% - פיצוי כולל לפני ניכויים 191,000 ש"ח - כאבים בשכמה מצד ימין 852.
147.	נכות אורטופדית מזערית בשיעור 2.5% - פיצוי כולל 23,000 ש"ח - תלונות על פגיעות גב וכתפיים 852.
148.	איש מחשבים - נכות אורטופדית רפואית 26.9% - גריעה מכושר ההשתכרות של התובע הינו 32% - פיצוי כולל לפני ניכויים 1,563,008 ש"ח - שבר בזרוע שמאל 853.
149.	טבח - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית (רק למסעדנות) 4% - פיצוי כולל 31,000 ש"ח - דריסת כף רגל ימין 854.
150.	נגר - נכות בגין פצעי שפשוץ וצלקות 10% - פיצוי כולל 50,713 ש"ח - שברים בסטרנום ובצלעות 854.
151.	גנן - נכות רפואית משוקללת 28% - פיצוי כולל שכר-טרחא 248,000 ש"ח - כוויה מאש גלויה בפלג הגוף העליון 855.
152.	מחסנאי בבית ריהוט - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל לאחר ניכויים 106,700 ש"ח - חבלת ראש וצוואר 856.
153.	חייל - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 5% - פיצוי כולל 84,200 ש"ח - חבלה בזרת יד שמאל 856.
154.	חקלאי - נכות אורטופדית רפואית 30% - פיצוי כולל לפני ניכויים 269,000 ש"ח - פריקת כתף 857.
155.	נהג מונית - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 21% - פיצוי כולל 148,914 ש"ח - פציעה בכתף 857.
156.	סוכן מכירות - נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל 93,000 ש"ח - פציעה בעמוד שדרה מותני 858.
157.	מנהל חנות - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 2.3% - פיצוי כולל 37,250 ש"ח - התנגשות חזיתית 858.
158.	מכונאי רכב - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 10% - פיצוי כולל 105,316 ש"ח - פציעה בגב התחתון 859.

159. עבד בקיוסק של האב - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל	859.....
107,160 ש"ח - פגיעה בשורש כף היד, בעצם הסירה	859.....
160. התובע: יזם בתחום האינטרנט - התובעת: עובדת בתחום	
הפרסום - נכות אורטופדית רפואית 10% ותפקודית 5% כל אחד מן	
התובעים - פיצוי כולל 234,000 ש"ח - תובע ותובעת שנחבלו בגב	
ובצוואר בשתי תאונות דרכים	860.....
161. סטודנטית למשפטים - נכות אורטופדית רפואית 10% ונכות	
תפקודית 5% - פיצוי כולל 186,700 ש"ח - פיברומיאלגיה - פגיעות גוף	
בשתי תאונות	860.....
162. בעלים של חברת נסיעות ומהנדסת - נכות אורטופדית רפואית	
5% ונכות תפקודית 5% לכל אחד מן התובעים - פיצוי כולל לתובע	
50,383 ש"ח - לתובעת 475,208 ש"ח - פגיעה ב"עצם הסירה", פגיעה	
בכתף - רוכבי אופניים שנפלו ונחבלו כתוצאה מהתפרצות רכב	
לכביש	861.....
163. עובד תחנת דלק - נכות אורטופדית רפואית 5% - פיצוי כולל	
33,428 ש"ח - כאבי גב	862.....
164. עקרת בית - נכות אורטופדית רפואית 2% - פיצוי כולל 15,000	
ש"ח - כאבים בצוואר	862.....
165. שליח הפצה - נכות אורטופדית תפקודית 20% - פיצוי כולל לפני	
ניכויים 598,595 ש"ח - פגיעה בברך	862.....
166. נכות אורטופדית 25% - פיצוי כולל: 214,000 ש"ח - שברים	
באגן, בכתף ובבסיס עמוד השדרה	863.....
167. נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל 60,000 ש"ח - פגיעה בברך	
168. עובד מאפיה - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 230,400 ש"ח -	
פגיעה בברך	864.....
169. מהנדס בניין - נכות אורטופדית 5% - פיצוי כולל 29,330 ש"ח -	
פגיעה בצוואר - הכרה מהמוסד לביטוח לאומי בהגבלה קלה	864.....
170. נכות אורטופדית רפואית 35.2% נכות תפקודית 26.4% - פיצוי	
כולל לפני ניכויים 755,000 ש"ח - פגיעת ברך קשה של רוכב קטנוע	865.....
171. מסגר - נכות אורטופדית רפואית 27.1% נכות תפקודית 27% -	
פיצוי כולל 295,575 ש"ח - נפילה וחבטה מדלת משאית	865.....
172. עורכת-דין - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 287,662 ש"ח -	
פגיעה בגב בחלקו העליון	866.....
173. עובדת בעסק משפחתי, אטליז - נכות אורטופדית צמיתה 19%,	
נכות תפקודית 15% - פיצוי כולל 379,510 ש"ח - פגיעה בברך	867.....
174. סטודנט להנדסת חשמל - נכות אורטופדית 5%, נכות אסטטית	
5% - פיצוי כולל: 120,000 ש"ח - פגיעה ביד - פגיעת רכב ברוכב	
אופניים	867.....

175.	מזכירה - נכות אורטופדית צמיתה 10% - פיצוי כולל 77,760 ש"ח לאחר ניכויי מל"ל - שבר בירך שמאל - פגיעה בנהגת קלנועית	868.....
176.	אחות מוסמכת - נכות נאורולוגית צמיתה 10% - פיצוי כולל 135,749 ש"ח - חבלת ראש	868.....
177.	נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 14.5% - פיצוי כולל 122,338 ש"ח - כאבים בראש בצוואר ובשורש כף היד	869.....
178.	טכנאי מעליות - נכות אורטופדית ונפשית משוקללת 55% - פגיעה בצוואר וברגל - פיצויים ראה להלן שלמו סכומים גבוהים על-ידי הביטוח הלאומי - דיון על תאונת דרכים ותאונת עבודה במעלית	869.....
179.	עובד חברת חשמל - נכות אורטופדית 37.7% - פיצוי כולל 286,400 ש"ח - פגיעה בשוק שמאל, בראש, ובכליה של רוכב אופנוע בדרכו לעבודה	870.....
180.	עובד מוסך - נכות אף אוזן גרון 1.5% - פיצוי כולל 20,000 ש"ח - פגיעה באף כתוצאה מנפילת מכסה מנוע	871.....
181.	נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 57,866 ש"ח - צלקת רגיש במרפק	871.....
182.	מטפלת בילדים שאובחנו עם פיגור - נכות תאונה ראשונה 1%, תאונה שניה 20.6% - פיצוי כולל תאונה ראשונה 10,000 ש"ח, תאונה שניה 476,915 ש"ח - שתי תאונות - בין השאר פגיעה בלסת ובשיניים	871.....
183.	מהנדסת אזרחית - נכות אורטופדית ונפשית 24% - פיצוי כולל 221,400 ש"ח לפני ניכויי מל"ל - פגיעות בעמוד השדרה, דכאון וחרדה כתוצאה מתאונה	872.....
184.	כדורגלן - הנדסאי בניין - נכות אורטופדית 2.5% החמרה - פיצוי כולל 42,000 ש"ח - כאבי גב וברכיים שמחמירים כתוצאה מתאונה - טענות של הנתבעת כנגד חוות-דעת המומחה	873.....
185.	נכות אורטופדית וקוגניטיבית 35% - פיצוי כולל 245,000 ש"ח - תביעת קשישה שנפצעה בראישה ובברכה	873.....
186.	מנופאי - נכות אורטופדית תפקודית 25% - פיצוי כולל 1,545,582 ש"ח לפני ניכויי מל"ל - פגיעה בכתף כתוצאה מהתהפכות ריינג'ר	874.....
187.	עובד בהשכרת נדל"ן - נכות אורטופדית צמיתה 56.8% - פיצוי כולל 359,522 ש"ח לאחר ניכויי תשלום תכוף - שיתוק בסרעפת - האם כתוצאה מתאונה או ממחלת הסכרת? פגיעה בלסתות, בידים, ברגליים ובסרעפת	874.....
188.	מוכר ירקות - נכות אורטופדית ולבבית תפקודית 60% - פיצוי כולל לפני ניכויי מל"ל 1,507,236 ש"ח - פגיעה בחזה ובלב שהוכרה על-ידי המוסד לביטוח לאומי	875.....

189.	מנהל נכסים (השכרת דירות) - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 2.5% - פיצוי כולל 23,800 ש"ח - שבר בקרסול.....	876
190.	עובד בשיפוצים ומשלוחים - נכות אורטופדית צמיתה 5% - פיצוי כולל 52,245 ש"ח - פגיעה בשורש כף יד ימין.....	876
191.	נהג מונית - נכות נפשית 5%, 15% גריעה מהשתכרות - פיצוי כולל לאחר ניכויי מל"ל 222,000 ש"ח - פגיעה בגפיים התחתונות ומצוקה נפשית.....	877
192.	בעלים ועובד מסעדה - נכות אורטופדית 10% - פיצוי כולל 337,798 ש"ח - פציעת עקב של נהג קטנוע.....	877
193.	נכות אורטופדית צמיתה 10% - פיצוי כולל לאחר ניכויי מל"ל 515,918 ש"ח - שבר בברך שמאל של אישה מבוגרת.....	878
194.	אינסטלאטור - נכות אורטופדית צמיתה 15% - פיצוי כולל 128,000 ש"ח - פציעה בזרוע ימין.....	878
195.	נהג מונית - נכות אורטופדית רפואית 10%, נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל 127,000 ש"ח - פגיעה בגב התחתון.....	879
196.	אחות חדר ניתוח - נכות אורטופדית רפואית ותפקודית 19% - פיצוי כולל 611,407 ש"ח - פציעה בברך ובצוואר.....	879
197.	נכות אורטופדית וטנטון 5% - פיצוי כולל 224,000 ש"ח (הסכום נבלע בתשלומי מל"ל התובעת תקבל רבע) - בלטי דיסק בין החוליות וטנטון.....	880
198.	מדריכת קשישים - נכות נפשית רפואית 10% - נכות תפקודית 5% - פיצוי כולל 132,870 ש"ח - פגיעה נפשית.....	880
883	חלק י': תביעת עזבון ותלויים	
883	שער א': תביעת העזבון	
883	פרק א': מבוא	
885	פרק ב': היורשים בתביעת העזבון	
885	1. כללי.....	
886	2. תביעת העזבון לפיצוי בגין איבוד הכרה של המנוח.....	
886	2.1 כללי.....	
887	2.2 ניכוי הוצאות המחיה התעוררה בתקופת השהות במוסד האשפוז ותקופת ה"שנים האבודות".....	
891	פרק ג': שיטת חישוב הפיצוי - הלכה למעשה	
891	1. כללי.....	
894	2. יישום "שיטת הידות" - ה"שיטה הדינאמית".....	
895	3. שלבי ביצוע חישוב הפיצוי.....	
897	פרק ד': תביעות מקבילות	
897	1. מניעת פיצוי כפל במתחם החפיפה על דרך של קיזוז וניכוי.....	
897	2. ראשי נזק מחוץ לתחום החפיפה.....	

899.....	שער ב': תביעת התלויים
899.....	פרק א': מבוא
901.....	פרק ב': זכות התביעה של התלויים
901.....	1. כללי
904.....	2. הפסדי תלות מהם?
907.....	פרק ג': דרכי הגשת תביעת התלויים על-פי פקודת הנזיקין
909.....	פרק ד': הגדרת תלויים
913.....	פרק ה': מישור היחסים בין התלויים לבין העזבון
917.....	פרק ו': שיטת חישוב הפיצוי - שיטת הידות
923.....	פרק ז': הלכת הניכוי
923.....	פרק ח': היבלעותה של תביעת הבנים כיורשי העזבון בתקבולי המוסד לביטוח לאומי
925.....	פרק ט': זכות התלויים מוגבלת לנזק ממוני בלבד
929.....	פרק י': מעמדם של חברי קיבוץ כתלויים
931.....	פרק י"א: ידועה בציבור
933.....	1. כללי - המובן המשפטי של הדיבור "בן זוג"
933.....	2. "ידועה בציבור" בגדר הגדרת "בן זוג"
934.....	פרק י"ב: התיישנות תביעת התלויים
937.....	פרק י"ג: אם חד-הורית וילדיה
939.....	שער ג': שיקולי בית-המשפט בקביעת הפיצויים לעזבון ולתלויים (אלמנה - ילדים ואחרים) ודוגמאות לפסיקת הפיצויים
945.....	פרק א': כללי
945.....	פרק ב': גיל ותקופת התמיכה בילדים
947.....	פרק ג': האם זכות התביעה של "ילד", מכוח סעיף 78 לפקודת הנזיקין, נתונה גם לילד שהוא בגיר ועצמאי, מבחינה כלכלית
951.....	פרק ד': סיכויי האלמנה להינשא כנימוק להפחתת התמיכה
953.....	1. כללי
953.....	2. נישואין מחדש בפועל - ביצוע הפחתה
954.....	3. השלכות נישואין שניים על היתומים מאם
957.....	פרק ה': גירושין אפשרי של בני הזוג כבסיס להפחתת הנזק
959.....	פרק ו': אובדן שירותי אב
963.....	פרק ז': תשלומים לקרן פנסיה - ניכויים
963.....	1. ניכוי תשלומים שקיבל הניזוק מקרן פנסיה
963.....	2. ניכויים של תגמולים החדשיים המשתלמים על-ידי הקרן מהפיצויים
964.....	פרק ח': דוגמאות ותקדימים
967.....	

1. פיצוי כולל 129,000 ש"ח - פגיעות בברך שמאל ובשני הקרסוליים.....	967
2. כספי צבירת פנסיה אינם עולים בכדי כספי ירושה וצריכים להיות מנוכים.....	967
3. דחיית בקשת עזבון לתיקון סיבת המוות.....	968
4. בסיס שכרה של אלמנה שלא עבדה בחיי בעלה - המשפט המחוזי הפחית את הפיצוי הכולל בגין אובדן שירותי בעל ואב לסכום של 300,000 ש"ח.....	969
5. פיצוי כולל 456,800 ש"ח - תביעת עזבון אריתראי.....	970
6. תביעת תלויים בהם ילדים בגירים.....	971
7. תביעת עזבון בגין השפעת התאונה על מצבו הנפשי של המנוח - מזיקים בנפרד שגרמו לנזק אחד שאינו ניתן לחלוקה.....	972
8. תביעת עזבון של מנוח אשר נפגע בשתי תאונות דרכים.....	973
9. תביעת יורשי עזבון ותלויים תביעת התלויים 348,567 ש"ח, תביעת עזבון 320,811 ש"ח.....	974
10. פיצוי כולל לפני ניכוי 215,050 ש"ח - פטירה שנה לאחר תאונת הדרכים.....	975
11. תביעת עזבון - המנוח בן 40 במותו.....	975
12. פיצוי כולל 47,000 ש"ח - קיפוח חיים בתאונת אופנוע ללא ביטוח.....	976
13. פיצוי כולל לפני ניכוי 702,000 ש"ח - פטירת הנהג והנוסעת ברכב.....	976
14. פיצוי כולל 557,910 ש"ח - פטירת מהגר עבודה מתאילנד.....	977
15. תביעת עזבון - קיבל מעת לעת גמלאות הבטחת הכנסה.....	978
16. תביעת עזבון - צעיר בן 16 - פיצוי כולל 1,018,693 ש"ח.....	978
17. תביעת עזבון - גבר בן 51 - פיצוי כולל לפני ניכוי 470,476 ש"ח.....	979
18. פלשתיני שנדרס למותו על-ידי גיפ צבאי - פיצוי כולל כ- 388,000 ש"ח.....	979
19. תביעת עזבון - פיצוי כולל 440,274 ש"ח.....	979
20. תביעת עזבון - פיצוי כולל 691,131 ש"ח.....	980
21. תביעת עזבון - פיצוי כולל לפני ניכויים 3,234,219 ש"ח.....	980
22. תביעת עזבון - הפיצויים הכולל: לפני ניכויים (ולפני תוספת טיפולים פסיכולוגיים) 1,574,850 ש"ח ובמעוגל 1,575,000 ש"ח.....	981
23. תביעת עזבון - אחות מנוח אינה בגדר תלויה או יורשת - פיצוי כולל 879,418 ש"ח.....	982
24. תביעת עזבון - פטירה מספר ימים לאחר התאונה - פיצוי כולל 1,829,135 ש"ח.....	983
25. תביעת עזבון - מורה.....	983
26. תביעת עזבון - פיצוי כולל 756,400 ש"ח.....	984

27. תביעת עזבון - בעלים ומנהל של עסק לממכר פירות - פיצוי כולל:	
תביעת התלויים (לאחר ניכוי תקבולי המל"ל בסך של 211,900 ש"ח)	
ובסה"כ 227,518 ש"ח, תביעת העזבון - 138,293 ש"ח	984.....
28. תביעת עזבון - בן 11 - פיצוי כולל 768,359 ש"ח	985.....
29. גובה הפיצויים לעזבון ולתלויים - מקרה של רשלנות באבחון של מחלת סרטן שגרמה למות המטופלת	986.....
30. זכותו של אדם, שניזוק עקב מעשה עוולה ונתקצרה תוחלת חייו, לפיצוי בגין אובדן יכולת ההשתכרות שלו "בשנים האבודות"	990.....
31. ניכוי מניכוי - האם מגיעה במקרה דנן קצבת זקנה?	994.....
32. פיצויים מחברת ביטוח של אוטובוס פוגע - האם היה מקום להפחית מסכום הפיצויים המגיעים לתלויים סכום שהתקבל משותפו של המנוח?	996.....
33. ביטול הפחתת נזקן של אלמנות בשל האפשרות שינשאו שנית	998..
34. גיל פרישה לאחר שהילדים כבר בגירים - תאונת דרכים ביום חתונת הבן	1000.....
35. תביעת עזבון - רוכב אופנוע - תחומי עיסוק שונים בהם מדריך רכיבה על סוסים	1005.....

חלק י"א: משולש היחסים המזיק, הניזוק ו"זכות

החזרה" של צדדים שונים 1007.....

שער א': זכות החזרה וזכות ההשבה - כללי 1007.....

שער ב': זכות החזרה של המוסד לביטוח לאומי 1009.....

פרק א': הדין 1009.....

1. סעיף 82 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) 1009.....

2. חוק הביטוח הלאומי, התשי"ד-1953 1009.....

3. תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 1012.....

פרק ב': מבוא 1035.....

פרק ג': ניכוי רעיוני 1037.....

פרק ד': תביעת שיבוב של המוסד לביטוח הלאומי - אין לחייבו בתוצאה של הליך בו לא היה צד 1041.....

פרק ה': ניכוי חלקי - נפגע שסבל מנכויות שקדמו לתאונה 1043.....

1. חישוב הניכוי מקום שבית-המשפט קבע את שיעור הנכות בגין מעשה העוולה - הלכת עמר 1043.....

2. קביעת שיעור הניכוי כאשר בית-המשפט לא קבע את שיעור הנכות כתוצאה מן התאונה 1044.....

3. המסלול הדיוני בדרך לקביעת שיעור הניכוי 1046.....

פרק ו': הלכת הניכוי מניכוי 1049.....

1. כללי 1049.....

2. האם חלה הלכת ה"ניכוי מהניכוי" ביחס לקיצבת הזיקנה של המנוח.....	1049
פרק ז': תביעה נגד מעביד	1051
1. כללי.....	1051
2. זכות השיבוב של המעביד לגבי הזכות לגימלה ולא קבלתה בפועל.....	1051
3. היעדר זכות שיבוב נגד המעביד.....	1052
פרק ח': דוגמאות ותקדימים	1053
1. מהי הנפקות הקנויה לקיצור תוחלת חייו של נפגע, המקבל תגמולים מן המוסד לביטוח לאומי, על היקף השיפוי שזכאי לו המל"ל מכוח הסכם עם חברות הביטוח הנושאות באחריות לפצות את הנפגע בגין נזקיו בתאונה?.....	1053
2. זכותו לפיצויים של נפגע בתאונת דרכים, אשר נהג ברכב בעת שנפגע, היא זכות לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים ממש, ואין מדובר בזכות חוזית גרידא הנובעת מחוזה הביטוח.....	1057
3. מטרתו של סעיף 328(ג) לחוק הביטוח הלאומי.....	1061
4. זכות השיבוב של המוסד לביטוח לאומי מכוח הסכם או הוראה סטטוטורית - הערעור נדחה.....	1063
5. הלכת אבו-סרייה.....	1068
6. שיעור תגמולי המוסד לביטוח לאומי שיש לנכות מסכום הפיצוי הכולל שנפסק לחובת המזיק בנסיבות של קיצור תוחלת חיים - שינוי ההלכה - ניתוח ומסקנות.....	1069
7. חישוב תוחלת סכום הגמלאות שבו עשוי המזיק לשאת, במועד שבו מתגבשת הפשרה עם הניזוק (המוסד לביטוח לאומי).....	1072
8. שיפוי המוסד לביטוח לאומי בגין קצבאות ששילם - הערעור התקבל בחלקו.....	1074
9. מחלוקת שנגעה לשיעור גמלאות הביטוח הלאומי הצריכות בניכוי מסכום הפיצויים - הערעור התקבל בחלקו.....	1077
10. זכות המוסד לביטוח לאומי לדרוש שיפוי בגין הלוואות עומדות לרכישת רכב מחברות הביטוח - הערעור נדחה.....	1079
11. הנפקות הקנויה לקיצור תוחלת חייו של נפגע, המקבל תגמולים מן המוסד לביטוח לאומי, על היקף השיפוי שזכאי לו המוסד לביטוח לאומי מכוח הסכם עם חברות הביטוח הנושאות באחריות לפצות את הנפגע בגין נזקיו בתאונה - העיתירה התקבלה.....	1085
פרק ט': זקיפת פיצויים לחשבון הגמלה - סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי	1089
1. הדין.....	1089
2. כללי.....	1089
2.1 מנגנון הפיצוי על-פי סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי.....	1089

2.2	"הלכת אלמוהר"	1089
2.3	"הלכת המגן"	1090
3.	דוגמאות ותקדימים	1095
3.1	האם בדין המוסד הפעיל את זכות הזקיפה העומדת לו מכוח הוראת סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי והחל אותה על התובע?	1095
3.2	האם רשאי היה המוסד לביטוח לאומי להפעיל כנגד התובעת את סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי, ולשלם לה ממועד זה קצבה חודשית בשיעור מופחת?	1096
3.3	האם טענת קיצור תוחלת חיים שעמדה למזיק ביחס לניזוק עומדת לו גם בתביעה של המוסד לביטוח לאומי כאשר זה בא בנעליו, והאם יש לקזז סכומי פיצויים ששולמו לניזוק ישירות על-ידי המזיק מהסכום המשתלם למוסד לביטוח לאומי מידיו?.....	1098
3.4	מהי שאלת אחריותו של המזיק כלפי הניזוק?	1099
3.5	מהו שיעור ההכרה בנזקי הגוף של המשיב כתוצאה מתאונת עבודה שאירעה לו?	1100
3.6	האם לתובע החובה, בנסיבות, לעשות שימוש בזכותו על-פי סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי, ולזקוף את הגמלאות המשולמות לנפגעת, על-חשבון הפיצויים ששולמו לה על-ידי המשיבה?.....	1101
3.7	האם כאשר שולמו לניזוק חלק מהגמלאות על-פי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, לא נחסמת דרכו של המוסד לביטוח לאומי לקזז את היתרה מהניזוק על-פי סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי, שאם לא-כן ייהנה הניזוק, ולו חלקית, בפיצוי כפול?.....	1102
3.8	האם יש מקום לניכוי רעיוני של גמלאות מוסד לביטוח לאומי שעשויות היו להשתלם לתובע במסגרת ענף נכות כללית, או האם יש מקום להקפיא סכומים עד אשר ימצא התובע זכויותיו במוסד לביטוח לאומי?.....	1103
3.9	האם התובע זכאי לשיפוי בגין כלל סוגי הגמלאות ששולמו ותשולמנה לנפגע או רק בגין חלקן והאם כחלק מחישוב השיפוי יש להתחשב בקיצור תוחלת חייו של הניזוק?.....	1105
3.10	מהם השינויים שנעשו בהיקף הזכאות של הנפגע לאחר המועד שבו הסתיים הדיון בתביעת הנפגע מול הנתבעים מבחינת קצבת הניידות ומבחינת קצבת השירותים המיוחדים?.....	1106
3.11	מהי חובת המוסד לביטוח לאומי להפעיל, בנסיבות מסויימות, את הוראת סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי ולזקוף על חשבון הגמלה המגיעה לנפגע סכום השווה ללא יותר מ- 75% מהסכום שקיבל הנפגע מהמבטחת כפיצויים בגין המקרה המהווה עילה לזכאות הנפגע לגמלה?.....	1107

3.12	מהי חובת המוסד לביטוח לאומי ליישם, בנסיבות מסויימות, את הוראת סעיף 329 לחוק הביטוח הלאומי ולהפעיל את זכות הזקיפה העומדת לו, בהתחשב בהוראות ההסכם? 1108.....
3.13	האם על התובע להשיב כספים למוסד לביטוח לאומי מאחר וקיבל כספים בגין קצבה שלא כדין? 1110.....
3.14	האם זכאית התובעת לתשלום גמלאות נכות כללית מהנתבע, ולאילו תקופה? 1111.....
פרק י': חלוקת פיצויים מצד שלישי - סעיף 330 לחוק הביטוח הלאומי 1113.....	
1113	1. הדין 1113.....
1113	2. כללי 1113.....
1114	3. דרך בירור התביעה 1114.....
1115	4. חשיבות מסירת הודעה למוסד לביטוח לאומי על הגשת תביעה בדואר רשום 1115.....
1117	5. פשרה שאליה מגיע המוסד לביטוח לאומי עם המזיק 1117.....
1118	6. אי-ידיעת המוסד לביטוח לאומי אודות התביעה 1118.....
1120	7. דוגמאות ותקדימים 1120.....
1120	7.1 המערערת ביקשה להגיש בערעור מכתבים שנשלחו על-ידי בא-כוחה, בדואר רשום, למוסד לביטוח לאומי לצורך הוכחת זכאותה של המערערת ל- 25% מסכום הפיצויים - הערעור התקבל בחלקו 1120.....
1124	7.2 המערער עשה הסכם פשרה עם המזיק מחוץ לכותלי בית-המשפט - הערעור התקבל 1124.....
פרק י"א: תביעות נגד צד שלישי - אין המעביד חב לצד שלישי - סעיף 331 לחוק הביטוח הלאומי 1127.....	
פרק י"ב: "קיצור תוחלת החיים" ותקנות ההיוון 1131.....	
1131	1. "קיצור תוחלת החיים" ותקנות ההיוון (הלכת אבו סרייה) 1131.....
1131	2. הלכת אלחבאנין שביטלה את הלכת אבו-סרייה 1131.....
1134	3. היוון תגמולי המל"ל לעתיד - לפי תקנות המל"ל או פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה 1134.....
פרק י"ג: מערכת היחסים המשולשת בין הזכאי לגמלה (המבוטח), המוסד לביטוח לאומי והצד השלישי - סמכות עניינית 1135.....	
פרק י"ד: חילוץ נכויות בתביעת שיבוב 1137.....	
פרק ט"ו: חובת המוסד לביטוח לאומי בצירוף חוות-דעת בתביעת שיבוב 1149.....	
פרק ט"ז: גמלאות מיוחדות על-פי חוק הביטוח הלאומי וניכויין ... 1151	
1151	1. מבוא 1151.....
1151	2. גמלאות לנפגעי תאונות עבודה - ביטוח נפגעי תאונות - סעיפים 150 עד 157 לחוק 1151.....

1151.....	2.1 כללי
1154.....	2.2 הזכות ותחומיה (סעיף 151 לחוק)
1159.....	2.3 דמי תאונה (סעיף 152 לחוק)
1159.....	2.4 סייג (סעיף 153 לחוק)
1160.....	2.5 שיעור דמי תאונה (סעיף 154 לחוק)
1161.....	2.6 כפל גמלאות (סעיף 155 לחוק)
1162.....	2.7 פרקי זמן שאין משלמים בעדם (סעיף 156 לחוק)
1163.....	2.8 מועד להגשת תביעה (סעיף 157 לחוק)
1167.....	2.9 אבות נזק מיוחדים המכוסים על-פי תקנות בהביטוח הלאומי השונות
1167.....	2.9.1 תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נפגעי תאונות), התשמ"א-1981
1167.....	2.9.2 תקנות הביטוח הלאומי (מענק מיוחד וקיצבה מיוחדת לנכים), התשכ"ה-1965
1172.....	2.10 תקנות הביטוח הלאומי (מתן טיפול רפואי לנפגעי עבודה), התשכ"ח-1968
1174.....	3. ביטוח נכות (סעיפים 195 עד 222 לחוק)
1174.....	3.1 הגדרות (סעיף 195 לחוק)
1179.....	3.2 תנאי הזכאות - הזכאות לגמלת נכות (סעיף 196 לחוק)
1180.....	3.3 תנאי זכאות - הוראות מיוחדות לעניין עקרת בית (סעיף 198 לחוק)
1182.....	3.4 גמלאות - סוגי גמלאות נכות (סעיף 199 לחוק)
1182.....	3.5 גמלאות - קצבה מלאה ושיעורה (סעיף 200 לחוק)
1188.....	3.6 גמלאות - קצבה חודשית נוספת (סעיף 200א לחוק)
1189.....	3.7 גמלאות קצבה חלקית (סעיף 201 לחוק)
1190.....	3.8 גמלאות - ניכוי הכנסות מקצבה (סעיף 202 לחוק)
1191.....	3.9 גמלאות - שיקום מקצועי - תנאים (סעיף 203 לחוק)
1192.....	3.10 גמלאות שיקום מקצועי - כללי (סעיף 204 לחוק)
1193.....	3.11 גמלאות - שיקום מקצועי למי שהגיע לגיל זקנה (סעיף 205 לחוק)
1193.....	3.12 גמלאות - שירותים מיוחדים (סעיף 206 לחוק)
1198.....	3.13 גמלאות - גמלה מיוחדת למי שסובל ממגבלות קשה (סעיף 206א לחוק)
1199.....	3.14 קביעת נכות ואי-כושר - תחילת בירור (סעיף 207 לחוק)
1199.....	3.15 קביעת נכות ואי-כושר - אחוזי נכות רפואית (סעיף 208 לחוק)
1200.....	3.16 קביעת נכות רפואית ואי-כושר - דרגת אי-כושר להשתכר (סעיף 209 לחוק)

3.17 קביעת נכות ואי-כושר - דרגה זמנית של אי-כושר להשתכר	1202
(סעיף 210 לחוק).....	
3.18 ילד נכה - הגדרת ילד נכה (סעיף 221 לחוק).....	1203
3.19 הגדרת ילד נכה - גמלאות בשל ילד נכה (סעיף	1203
222 לחוק).....	
3.20 מועד תשלום גמלאות בשל ילד נכה (סעיף 222א לחוק)....	1204
3.21 גמלה מוגדלת למשפחות ילדים נכים (סעיף 222ב לחוק) ..	1205
3.22 קצבת עידוד השתלבות בשוק העבודה (סעיף	1205
222ג לחוק).....	
פרק י"ז: ביטוח זקנה וביטוח שאירים - סעיפים 238 עד	
269 לחוק	1209
1. הוראות כלליות - הגדרות (סעיף 238 לחוק).....	1209
2. הוראות כלליות - תחילת תקופת התשלום (סעיף 239 לחוק)....	1215
3. מבוטחים - מבוטח (סעיף 240 לחוק).....	1216
4. מבוטחים - סוגים שונים (סעיף 243 לחוק).....	1216
5. ביטוח זקנה - קצבת זקנה (סעיף 244 לחוק).....	1217
6. ביטוח זקנה - גיל קצבת זקנה וקצבת זקנה יחסית (סעיף	1218
245 לחוק).....	
7. ביטוח זקנה - תלויים (סעיף 247 לחוק).....	1219
8. ביטוח זקנה - תוספת לקצבה למי שהגיע לגיל 80 (סעיף 247	1220
לחוק).....	
9. ביטוח זקנה - תוספת ותק (סעיף 248 לחוק).....	1220
10. ביטוח זקנה - תוספת דחיית קצבה (סעיף 249 לחוק).....	1220
11. ביטוח זקנה - מבוטח שחדל להיות זכאי (סעיף 250 לחוק).....	1221
12. ביטוח זקנה - קצבת זקנה לנכה (סעיף 251 לחוק).....	1221
13. ביטוח שאירים - גמלת שאירים (סעיף 252 לחוק).....	1222
14. ביטוח שאירים - גמלת שאירים לילדיה של עקרת בית (סעיף 252	1224
לחוק).....	
15. ביטוח שאירים - תקופת אכשרה (סעיף 253 לחוק).....	1224
16. ביטוח שאירים - מענק ליתום שהגיע למצוות (סעיף	1225
254 לחוק).....	
17. ביטוח שאירים - תשלום מענק (סעיף 255 לחוק).....	1225
18. ביטוח שאירים - אלמנה שהיה עימה ילד (סעיף 256 לחוק)....	1227
19. ביטוח שאירים - תוספת לקצבה למי שהגיע לגיל 80 (סעיף	1228
256א לחוק).....	
20. ביטוח שאירים - תוספת ותק (סעיף 257 לחוק).....	1228
21. ביטוח שאירים - גמלה ליותר מאלמנה אחת (סעיף 258 לחוק);	1228
קצבה לילדים מנישואין קודמים (סעיף 259 לחוק).....	
22. ביטוח שאירים - חידוש זכות לקצבה (סעיף 260 לחוק).....	1228

23. ביטוח שאירים - זכאי לקצבת שאירים בגיל קצבת זקנה (סעיף 261 לחוק).....	1229
24. ביטוח שאירים - אלמנה או אלמן שנישאו (סעיף 262 לחוק) ..	1231
25. ביטוח שאירים - תשלום הקצבה לילדים (סעיף 263 לחוק)	1231
26. ביטוח שאירים - סייג לתחולה (סעיף 264 לחוק).....	1232
27. ביטוח שאירים - הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנה וליתום (סעיף 265 לחוק).....	1232
28. דמי קבורה - דמי קבורה בארץ (סעיף 266 לחוק).....	1232
29. דמי קבורה - דמי קבורה בחוץ לארץ (סעיף 267 לחוק).....	1234
30. קבורה - סייג לאגרות קבורה (סעיף 268 לחוק).....	1234
שער ג': זכות החזרה של "קרנית"	1235
פרק א': מבוא	1235
פרק ב': מהות הזכות לחזרה של קרנית	1239
פרק ג': זהות הפוגע - שקידה סבירה על איתורו	1241
פרק ד': נטל הוכחה מוטל על התובע	1245
פרק ה': הגבלת הזכאות לפיצויים	1247
1. הדין.....	1247
2. כללי.....	1247
3. "גרס במתכוון" - סעיף 7(1) לחוק הפיצויים.....	1249
4. סעיף 7(3) לחוק הפיצויים.....	1250
5. סעיף 7(5) לחוק הפיצויים.....	1250
6. היעדר ביטוח - סעיף 7(6) לחוק הפיצויים.....	1251
7. נהג בהיתר - סעיף 7א לחוק הפיצויים.....	1251
פרק ו': גמול והחזר הוצאות - סעיף 13א לחוק	1253
שער ד': זכות החזרה של מבטח על-פי פקודת הביטוח	1255
פרק א': כללי	1255
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	1257
שער ה': זכות חזרה המושתתת על חבות חוזית	1261
שער ו': אחראי על-פי חוק לתיקון דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד-1964 ו"מזיק" - חובת הפיצוי והשיפוי	1263
שער ז': גמלאות המדינה - זכות ההשבה של המדינה	1265
פרק א': הדין	1265
1. סעיף 60 לחוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), התש"ל-1970.....	1265
2. סעיף 64 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985.....	1265
פרק ב': זכותה של המדינה על-פי סעיף 60 לחוק הגמלאות	1267

פרק ג': השוואת מעמדו של שוטר למעמדו של חייל.....	1269
חלק י"ב: תשלום תכוף.....	1271
שער א': תשלום תכוף - הגדרה ומהות.....	1271
פרק א': הדין.....	1271
1. סעיפים 5 עד 5 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.....	1271
2. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תשלומים תכופים), התשמ"ט-1989.....	1273
3. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (קצב למימון פעולות למניעת תאונות), התשמ"א-1980.....	1276
4. צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), התשס"א-2001.....	1278
5. חוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה), התשס"ב-2002.....	1279
פרק ב': מהות ההליך.....	1283
פרק ג': התערבות בית-משפט של ערעור.....	1287
שער ב': סדרי הדין בבקשה לתשלום תכוף.....	1289
פרק א': הוצאות בגין ייפסק התשלום התכוף.....	1289
פרק ב': הבקשה לתשלום תכוף.....	1291
פרק ג': דוגמאות ותקדימים.....	1293
1. ערעור על החלטה לתשלום תכוף - נדחה.....	1293
2. קבלת בקשה לתשלום תכוף ומינוי מומחים - רגל תותבת והתפתחות מחלת סכרת.....	1293
3. קבלת בקשה לקביעת תשלום תכוף - נפסק 21,000 ש"ח - צורכי מחיה.....	1294
4. בקשה לתשלום תכוף בעקבות נפילה במהלך ירידה מהאוטובוס - תשלום 20,000 ש"ח.....	1294
5. בקשה לתשלום תכוף - זהות שווי הכנסות והוצאות - 7,228 ש"ח.....	1295
6. קבלת בקשה לתשלום תכוף - הוצאות ניתוח לקרע בכתף - תשלום 18,000 ש"ח.....	1296
7. קבלת בקשה לתשלום תכוף - תשלום 5,000 ש"ח.....	1296
8. שברים בראש, בעצם הבריח, בצלעות ובירך - בקשה לתשלום תכוף - תשלום 40,000 ש"ח.....	1296
9. שברים מרובים - בקשה לתשלום תכוף עקב דריסה על-ידי טרקטור - תשלום 35,000 ש"ח.....	1297
10. בקשה לתשלום תכוף - תשלום 18,000 ש"ח.....	1297
11. בקשה לתשלום תכוף - תשלום 21,000 ש"ח.....	1297

12. תשלום תכוף - בשל הפגיעה אושפז המשיב ולימים אף עבר תהליך שיקומי בבית-החולים לוויןשטיין	1298
13. קבלה חלקית של בקשה לתשלום תכוף - הוצאות נסיעה וסיעוד - 30,000 ש"ח לתקופה של שישה חודשים	1298
14. בקשה לתשלום תכוף - פגיעה רב מערכתית קשה	1299
15. בקשה לתשלום תכוף - שתי מבטחות	1300
16. תשלום תכוף - מלצרית	1300
17. בקשה לתשלום תכוף - רכזת גיוס	1301
חלק י"ג: תשלומים עיתיים 1303.....	
שער א': תשלומים עיתיים - הגדרה ומהות 1303	
פרק א': הדין 1303	
1. סעיף 6 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 ... 1303	
2. תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תשלומים עיתיים), התשל"ח-1978	1303
פרק ב': תשלומים עיתיים - מהות 1307	
1. כללי	1307
2. יתרונות וחסרונות שיטת התשלום העיתי	1308
3. תשלום אחד או תשלומים עיתיים	1311
שער ב': פסיקת הפיצויים העיתיים ושינויים 1313	
פרק א': ההחלטה על פיצויים עיתיים ושינויה 1313	
1. כללי	1313
2. שהיית המערערת בקרב בני משפחתה לאורך כל ימיה - תשלום חד-פעמי או עיתי	1313
3. מתי תתאפשר הגדלת תשלומים עיתיים שנפסקו לניזוק בשל שינוי במצבו?	1316
4. האם בית-המשפט מוסמך לפסוק תשלומים עיתיים בתביעה לפי חוק הפיצויים, במקרים שאינם נזכרים מפורשות בחוק הפיצויים ובתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים?	1317
5. דיון נוסף בשאלה מהן הנסיבות שבהן תקום הצדקה לשינוי שיעורם של תשלומים עיתיים?	1320
6. האם רשלנות המשיבים גרמה רק למחצית הנזק שנגרם לילד?	1321
7. הסכמה בין הצדדים, אשר אושרה על-ידי בית-המשפט, באשר לנקיטה בדרך התשלום העיתי	1324
פרק ב': פסיקת פיצויים לתלויים של נפגע שנפסקו לו פיצויים עיתיים ונפטר 1329	
חלק י"ד: הפרשי הצמדה וריבית 1333.....	
שער א': כללי 1333	
פרק א': מבוא 1333	

פרק ב': הדין	1335
1. חוק הריבית, התשי"ז-1957	1335
2. חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961	1337
3. חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972	1339
4. תקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), התשס"ג-2003	1340
5. הודעה בדבר שיעורי פסיקת ריבית והצמדה	1342
6. סעיף 5 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975	1343
פרק ג': ריבית - הצמדה - שערך	1345
1. מבוא	1345
2. פסיקת ריבית	1345
3. שערך	1346
4. סייגים לעקרון השערך	1346
פרק ד': השיטה הנומינליסטית מול השיטה הוליסטית - מבחן השיטות בעידן של אינפלציה	1349
שער ב': חוק פסיקת ריבית, התשכ"א-1961	1353
פרק א': הגדרות - סעיף 1 לחוק	1353
פרק ב': הסמכות לפסוק ריבית - סעיף 2 לחוק	1355
1. הדין	1355
2. ריבית לפי חוק פסיקת ריבית חלף פסיקת בית-משפט קמא לריבית הפיגורים	1355
3. אין מקום להפעיל במקרה דנן את שיקול-הדעת המסור לבית-המשפט	1357
4. בליבו של כל תיק כספי תימצא תדיר מחלוקת על סכום התשלום ונדרשות נסיבות יוצאות דופן על-מנת להצדיק סטיה מעשיית שימוש בסמכותו של בית-המשפט לפסוק ריבית	1358
5. הוספת הפרשי ריבית והצמדה לפיצוי שנפסק למבקשים	1360
6. שינוי בחוק תוך כדי מתן פסק-הדין	1360
7. מאחר שהשומה מפנה ליום קרות הנזק ומכיוון שלא קיימת סיבה אחרת לסטות ממועד זה, ראוי היה להתחיל את תשלומי הריבית וההצמדה מיום קרות הנזק, הוא יום היווצרות העילה	1361
8. אי-תשלום ריבית על סכום שנפסק לפיצוי	1363
פרק ג': ריבית על הוצאות ושכר-טרח - סעיף 3 לחוק	1365
פרק ד': הצמדה - סעיף 3א לחוק	1367
1. הדין	1367
2. מקום בו נקבעה שיטת הצמדה למטבע חוץ, תחייב שיטה זו את הצדדים עד למועד מוסכם ביניהם, אלא אם ניתן להסיק מהתנהגותם כוונה אחרת, שאז התרגום ייעשה במועד התשלום	1367

3. סכום הפיצוי הוצמד לשער הדולר, כאשר הריבית על הסכום תשולם, החל מהגשת התביעה וגובהה יהיה לפי תקנה 4 לתקנות פסיקת ריבית והצמדה	1370
פרק ה': שיעור הריבית - סעיף 4 לחוק	1373
1. הדין	1373
2. אף שהתקנות משנת 2003 אינן חלות על מערכות עובדות שקדמו לכניסתו לתוקף, שיטת השערוך המעוגנת בהן היא השיטה הראויה לגופה, אלא-אם-כן הוכח לבית-המשפט כי ראוי לסטות ממנה בנסיבות אותו עניין, בין מהשיטה עצמה ובין מערכי הריבית שנקבעו בה	1373
פרק ו': תקופת הריבית וריבית פיגורים - סעיף 5 לחוק	1377
1. הדין	1377
2. שיקול-דעת של בית-המשפט באשר למועד ממנו תתחיל תקופת הריבית וההצמדה	1377
3. מאחר שפסק-הדין עוכב ונדחה מועד ביצועו למועד אחר, הרי שגם מועד התווספות הפרשי ההצמדה והריבית עוכב והועבר למועד הנדחה האחר	1379
4. חישוב הריבית ממועד מתן פסק-הדין	1382
פרק ז': סייגים - סעיף 6 לחוק	1383
1. הדין	1383
2. היש להחזיר הפקדון בערכו הריאלי או בערכו הנומינלי?	1383
3. אשר לתקופה שמיום מתן פסק-הדין ועד למועד התשלום בפועל מדובר בריבית עתידית, לגביה ניתן לקבוע כי סכום החוב יישא ריבית בנקאית מוסכמת עד לפרעון החוב במלואו	1388
פרק ח': עניינים שונים	1391
1. ריבית דריבית - סעיף 7 לחוק	1391
2. פיצויים במשפט הפלילי - סעיף 8 לחוק	1391
3. פטור מחיוב בתשלום ריבית - סעיף 9 לחוק	1391
4. שמירות זכויות - סעיף 10 לחוק	1391
5. תחולה על המדינה - סעיף 11 לחוק	1392
פרק ט': תקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), התשס"ג-2003	1393
1. שינוי הריבית לפי חוק הצמדת ריבית בהתאם לתקנות הריבית	1393
2. האם יש להוסיף ריבית והצמדה לפי החוק?	1394
3. חיוב בהפרשי הצמדה וריבית על-פי סעיף 6 לחוק פסיקת ריבית והצמדה	1394
4. חיוב הנתבעת ביתרת הסכום המשוער	1396
5. שערוך החוב על-ידי צירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מביא לתוצאה צודקת	1396

פרק י': חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972	1399
1. סמכות רשות שיפוטית לקבוע ריבית	1399
2. הסמכת שר האוצר לשנות את שיעורי הריבית	1400
3. איסור צבירת ריבית דריבית	1401
4. אין להחיל את שיעור הריבית באופן רטרואקטיבי	1403
שער ג': פסיקת ריבית והפרשי הצמדה מכוח חיקוק אחר או	
הסכם - עניינים שונים	1405
פרק א': כללי	1405
פרק ב': חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981 - הצמדה וריבית וריבית	
מיוחדת - סעיפים 28 ו-28א לחוק	1407
1. סעיף 28 לחוק - הצמדה וריבית	1407
2. "יום מסירת התביעה" לעניין חישוב הריבית - פרשנות	1410
3. השבת דמי ביטוח - סעיף 28(ג) לחוק	1417
4. סעיף 28א לחוק - ריבית מיוחדת	1418
5. חובתה של חברת הביטוח לדאוג להודיע למבוטח, לוודא מודעותו ולוודא הסכמתו בטרם החוזה השתכלל	1424
6. זכאותו של מבוטח לתגמולי ביטוח מהמבטחת אף על נזקים שאינם מכוסים בפוליסה לביטוח מקיף	1425
7. זכאותו של מבוטח לתשלום ריבית עונשית בתביעה לתגמולי ביטוח על-פי פוליסה לביטוח חיים	1425
8. זכאותו של מבוטח לתגמולי ביטוח מהמבטחת במקרה של נזק לדירה כתוצאה מנזקי מים וצנרת	1426
9. החלתה של ריבית מיוחדת במקרה הנדון	1427
10. אי-חיוב הנתבעת בריבית מיוחדת	1427
11. זכאותו של מבוטח לתשלומי ריבית מיוחדת מהמבטחת בתביעה לתגמולי ביטוח	1428
12. נזק שאינו מכוסה בפוליסה - סנקציה בגין תשלום תגמולי ביטוח באיחור - התביעה נדחתה	1429
13. בהוספת סעיף 28א לחוק הביטוח הביע המחוקק רצונו להרתיע את חברות הביטוח מלהשהות את ביצוע חיוביהן שאינם שנויים במחלוקת	1432
14. הנתבעת בחרה "לשבת על הגדר" ולא נקטה עמדה ברורה בנוגע לחבותה הביטוחית כלפי התובע ולא לקחה חלק פעיל בייצוגו בהליך הבוררות - פוליסת אחריות מקצועית של אדריכל	1433
15. עסק או אדם הכורת פוליסת ביטוח מניח שבמקרה של התרחשות מקרה ביטוח ישולמו תגמולי הביטוח בתוך זמן סביר	1434
16. הוכחת טענת הנתבעת באשר לאי-סבירות היקף הנזק	1435
17. מה הדין כאשר מקרה הביטוח אירע לפני שנתבטלה הפוליסה	1436
18. במקרה הנדון - אין מדובר ב"עניין מהותי"	1437

19. שאלת תחולתו של סעיף 28 לחוק חוזה ביטוח על תגמולי	
ביטוח.....	1438
20. המועד הקובע לחישוב הפרשי הצמדה וריבית	1439
21. האם חלה ריבית מכוח חוק חוזה הביטוח?	1440
פרק ג': חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975	1443
פרק ד': חוק הנכים תגמולים - חוק הנכים (תגמולים ושיקום),	
התשי"ט-1959 - חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968	
וחוק הקצבאות (פיצוי בעד איחור בתשלום), התשמ"ד-1984	1445
1. חוק הקצבאות (פיצוי בעד איחור בתשלום), התשמ"ד-1984	1445
2. סעיף 297א לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב),	
התשנ"ה-1995	1448
3. סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב),	
התשנ"ה-1995	1448
4. תביעות - גמלה בתוספת הפרשי הצמדה (סעיף 297א לחוק)	1450
5. סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי - כללי	1451
6. סעיף 328(ג) לחוק הביטוח הלאומי	1456
7. זכות השיבוב של המוסד לביטוח לאומי מכוח הסכם או הוראה	
סטטוטורית - הערעור נדחה	1458
8. הלכת אבו-סרייה וביטולה	1463
9. חישוב תוחלת סכום הגמלאות שבו עשוי המזיק לשאת, במועד שבו	
מתגבשת הפשרה עם הניזוק (המוסד לביטוח לאומי)	1463
10. מחלוקת שנגעה לשיעור גמלאות הביטוח הלאומי הצריכות בניכוי	
מסכום הפיצויים - הערעור התקבל בחלקו	1465
11. זכות המוסד לביטוח לאומי לדרוש שיפוי בגין הלוואות עומדות	
לרכישת רכב מחברות הביטוח - הערעור נדחה	1467
12. הנפקות הקנויה לקיצור תוחלת חייו של נפגע, המקבל תגמולים מן	
המוסד לביטוח לאומי, על היקף השיפוי שזכאי לו המוסד לביטוח	
לאומי מכוח הסכם עם חברות הביטוח הנושאות באחריות לפצות את	
הנפגע בגין נזקיו בתאונה - העיתירה התקבלה	1476
13. ריבית בהתאם לחוק הקצבאות	1478
14. עתירות נכי צה"ל לתשלום ריבית הבתאם לחוק הצמדת	
ריבית	1479
15. חיוב בריבית בגין איחור בתשלומי תגמול טיפול רפואי	1480
16. הבטחת תשלום המשקף את ערכו הריאלי של הסכום	
לתשלום	1481
17. האם יש מקום להורות על השבה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית	
מכוח חוק פסיקת ריבית והצמדה?	1483
18. קצבת תלויים - ריבית והצמדה - דחיית בקשה לדיון נוסף	1484

19.	דחיית עיתירה לביטול פסק-דין של בית-הדין הארצי לעבודה -
1486.....	פסיקת קצבת תלויים ללא תוספת ריבית
20.	האם יש להחיל ריבית לפי חוק הצמדת ריבית או לפי חוק
1488.....	התגמולים?
1489.....	הריבית החלה על תגמולים